

Concept Notulen Statencommissie
Financiën, Economische Zaken en
Bestuur (FEB)
van 11 maart 2022

Inhoud

Voorzitter	3
Aanwezig:	3
1 Opening, mededelingen voorzitter, inventarisatie rondvraag/mondelinge mededelingen portefeuillehouder en vaststelling agenda	5
2 Spreekrecht externen	5
3 Notulen SC FEB van 11-02-2022	5
4 Overzicht aanbevelingen, moties en toezeggingen	5
5 Voorraadagenda	5
6 Lijst (AVG) ingekomen stukken en (AVG) uitnodigingen	6
7 BESTUUR	6
7.1 AV IPO 29-03-2022: voorbespreking	6
7.2 Rondvraag/mededelingen	6
8 FINANCIËN	6
8.1 P-21-009 Statenvoorstel vaststellen van de herziene basisrapportage LEF (PS DOC-	6
8.2 G-22-004 Statenvoorstel inzake financieringsaanvraag Watersley, Sports en Talentpark te Sittard, brief GS van 18-02-2022 (GS-DOC 00227371).....	16
9 BEDRIJFSVOERING	34
9.1 Rondvraag/mededelingen	34
10 ECONOMIE	34
10.1 Gewijzigd G22 009 Statenvoorstel inzake Nota Grond- en Vastgoedbeleid 2022-2025 Brief GS van 24 februari 2022	34
10.2 Rondvraag/mededelingen	52
11 STRATEGIE-POSITIONERING	52
12 Sluiting	52

Presentielijst van de leden van de commissie FEB voor de vergadering van 11 maart 2022

Voorzitter

Thewissen, M.W.

Griffie

Dreezen-Dassen, C.
Schulkens, J.

Leden

Partij

Aanwezig:

Baneke, P.D.	GroenLinks
Bijnen, H.M. van	PVV
Caldenberg, M. van	SP
Claassen, drs. R.A.B.	PVV
Depondt-Olivers, mevrouw M.L.H.	CDA
Ernst, R.A.M.M.	PVV
Ijpelaar, W.A.J.	CDA
Kuntzelaers, J.J.M.	PvdA
Lodewijks, drs. A.J.V.C.	VVD
Loomans, ir. P.J.M.	Partij voor de Dieren
Nijskens, H.L.M.	VVD
Smeets, B.B.P.M.	SVL
Voncken-Janssen, mevrouw ing. I.D.A.M.	CDA
Wageningen, ir. H.J. van	D66
Westen, O.D.	GroenLinks

Afwezig

Bosch, M.Th.	PVV
Fischer-Otten, mevrouw A.M.J.N.	50PLUS
Palmen BBA, mevrouw E.C.C.	Fractie Palmen

Het College van Gedeputeerde Staten

Gaans-Gijbels, M.W.A. van
Roest, A.G.M.
Satijn, S.H.M.
Toorenburg, mevrouw M.M. van

Overige aanwezigen

Agendapunt 8.1:

De heer Pepels, beleidsmedewerker
De heer Greuter, financieel adviseur

Agendapunt 8.3:

De heer Vonken, financieel adviseur

Notulist

Het Notuleercentrum

1 Opening, mededelingen voorzitter, inventarisatie rondvraag/mondelinge mededelingen portefeuillehouder en vaststelling agenda

De voorzitter: Welkom allemaal, het is 14.00 uur. U zult het vandaag wegens afwezigheid van de heer Bosch met mij moeten doen en ik constateer dat er quorum is en vandaar open ik dus de vergadering. Het is mooi dat we voor het eerst sinds lange tijd weer bij elkaar zijn zonder die vervelende maatregelen. We vergaderen dus weer voltallig met toegankelijke publieke tribune en indien het aan de orde is weer met fysiek aanwezige sprekers. Wat nieuw is, is dat de commissievergaderingen van deze cyclus bij wijze van proef via YouTube worden uitgezonden. Dat gebeurt met een vaste camera die continu overzicht geeft van de commissievergadering. Beeld en geluid lopen door tijdens de schorsingen, weet u zich daarvan bewust. Ik heb een afmelding ontvangen van de fractie Palmen en van de fractie 50PLUS. Dan kom ik bij de agenda voor vandaag. En zijn er vanuit de commissie nog rondvragen die u wenst in te brengen? Ik kijk rond. Dat is niet het geval. Dat is mooi. Zijn er mededelingen van GS? Ook dat is niet het geval. Zijn er overige opmerkingen of suggesties naar aanleiding van de voorliggende agenda? Dat is niet het geval. Dan constateer ik met uw goedvinden dat de agenda voor vandaag ongewijzigd is vastgesteld.

2 Spreekrecht externen

De voorzitter: Er hebben zich geen sprekers gemeld.

3 Notulen SC FEB van 11-02-2022

De voorzitter: Er zijn geen reacties ontvangen op de conceptnotulen. Ik constateer dat u het verslag dan ook ongewijzigd heeft vastgesteld.

4 Overzicht aanbevelingen, moties en toezeggingen

De voorzitter: Op de overzichten zijn geen reacties ontvangen. Ik constateer dat u de adviezen voor afdoening en de lijsten overneemt. Mooi, dat is het geval. Aldus besloten.

5 Voorraadagenda

De voorzitter: Over de voorraadagenda zijn geen reacties ontvangen. En ook deze kan ik hierbij vaststellen. Ik wil wel even uw aandacht vragen voor het volgende. Er is op donderdag 24 maart aanstaande een extra FEB-vergadering gepland, voor de sonderende behandeling van de toekomst MAA. En met dat ik het lees denk ik: donderdag 24 maart, klopt die datum? Ik kijk even naar de Griffie. Ja, 24 maart aanstaande. En het aanvangstijdstip van die vergadering staat nu gepland om 18:00 uur, maar ik wil u verzoeken om er rekening mee te houden dat we eventueel al om 17:00 uur moeten starten. En ik begrijp dat we daar allemaal niet op zitten te wachten, maar dat is om voldoende ruimte te hebben om eventuele sprekers aan het woord te laten. Want zoals u ongetwijfeld weet zijn heel veel mensen zeer enthousiast om in ieder geval iets te zeggen over MAA. En die willen we dan ook de ruimte geven. Dus dringend verzoek om in uw agenda te zetten om 24 maart om 17:00 uur aanwezig te zijn, zodat er tijdig en met quorum – ik kom zo bij u mijnheer Claassen – gestart kan worden met deze belangrijke sonderende behandeling. U ontvangt hierover nog nader bericht van de Griffie. De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Ja voorzitter, ik vind het nu moeilijk om namens de woordvoerder MAA nu te zeggen: dat is prima. Want dat is denk ik ook, net als velen van jullie, iemand die ook gewoon een baan heeft en werkt. Dus hij is nu niet hier. Ik weet niet hoe anderen daarin zitten, maar ik vind 17:00 uur nogal een kwalijke tijd, eerlijk gezegd.

De voorzitter: Ik snap wat u zegt. Aan de andere kant, als we wel om 18:00 uur starten zou dat kunnen betekenen dat we wel heel laat de vergadering eindigen. Dus ik snap het, we hebben er allemaal mee te maken. En nogmaals, het is meer een aandachtspunt, het is nog niet definitief. Maar ik begrijp uw zorgen en die deel ik ook. Ja?

6 Lijst (AVG) ingekomen stukken en (AVG) uitnodigingen

De voorzitter: Er zijn geen verzoeken tot agendering ontvangen. Met uw goedvinden stel ik de lijst ingekomen stukken dan ook vast.

7 BESTUUR

7.1 AV IPO 29-03-2022: voorbespreking

De voorzitter: Er is 29 maart aanstaande weer een AV IPO, waar u allemaal heel enthousiast over bent. En u heeft kennis kunnen nemen van de agenda en de stukken die voor de AV IPO van 29 maart op de agenda staan. En de vraag is ook: zijn er vanuit uw fracties zaken die u graag mee wilt geven voor deze AV, en als dat zo is, gaat aanleveren? Daar hebben wij niets over ontvangen. Ook daarvoor dank.

7.2 Rondvraag/mededelingen

De voorzitter: Er zijn geen mededelingen.

8 FINANCIËN

8.1 P-21-009 Statenvoorstel vaststellen van de herziene basisrapportage LEF (PS DOC-00227689)

De voorzitter: U heeft de toelichting kunnen lezen. Er is al eerder in deze commissie gesproken over de basisrapportage LEF en daarna over de herziene basisrapportage. En even voor de duidelijkheid: het gaat dus over wat u gerapporteerd wilt hebben. En thans wordt aan PS voorgesteld om middels het voorliggende Statenvoorstel de herziene basisrapportage van GS vast te stellen en de rapportagefrequentie vast te stellen op tweemaal per jaar. Ja? We behandelen dit voorstel in twee termijnen, met in eerste termijn twee minuten per fractie en tien minuten voor GS. Wie mag ik het woord geven? De heer Van Caldenberg? Aan u het woord, SP.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja voorzitter, eigenlijk twee belangrijke punten vanuit onze fractie over deze basisrapportage. Allereerst, wij hebben een investeringsfonds. En als ik dat investeringsfonds zie en de wijze waarop we daarover rapporteren, dan zie ik niet de financiële omvang in deze stukken terugkomen. En ik zie ook niet de financiële risico's van die investeringen daarin terugkomen. En ik denk dat het heel goed is dat als wij een majeure financiële injectie, investeringen doen in een fonds, dat we op zijn minst de financiële ontwikkelingen van dat fonds inzichtelijk moeten krijgen. Want investeren met het risico zoals we dat nemen – en dat is best wel

een behoorlijk risico als het gaat over sommige investeringen die we daar doen – daarvan zullen we wel in kaart moeten krijgen: nemen we daar niet onverantwoorde risico's op het totale geheel. En ik denk dat het goed is dat deze commissie daarover gerapporteerd krijgt in het geheel. Dan als tweede, hier staat een aantal indicatoren als het gaat over duurzaamheid en circulaire economie. Die staat daarin. Maar het tweede waar ik me eigenlijk wel een beetje zorgen over maak, is of wij met het LEF nu nog wel de doelstellingen aan het bereiken zijn die we wilden. Want mijn gevoel is dat wij heel erg veel aan het investeren zijn in nogal slecht verduurzaamde industrieën. En dat we die daarmee misschien een klein beetje minder slecht maken, maar ondertussen op het grote geheel nog steeds die doelstellingen op het gebied van verduurzaming niet aan het halen zijn. En ik vraag me af of we dat toch efficiënter zouden kunnen doen.

De voorzitter: Mijnheer Van Caldenberg, ik ga u onderbreken. Ik weet niet of de heer Smeets hetzelfde punt heeft. De verleiding is groot om inhoudelijk op het LEF in te gaan. Dat is absoluut niet de bedoeling van dit agendapunt. Dus ik wil u ook vragen – en ik zal daar zo streng als mogelijk is op zijn – om u tot het agendapunt te beperken en het niet over bijvoorbeeld het bestaansrecht en de financiële positie van het LEF te hebben. Hoe interessant dat ook moge zijn. Dus dat even naar de heer Van Caldenberg. U had ook een opmerking, mijnheer Smeets?

De heer Smeets (SVL): Dat was exact mijn punt, voorzitter. Laten we het inderdaad tot de agenda beperken. Het gaat hier over de basisrapportage en niet over het inhoudelijke, de werking en de resultaten van het LEF. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Van Caldenberg, uw tijd zit erop.

De heer Van Caldenberg (SP): Dat is prima, maar even reagerend op de heer Smeets: waarom ik die financiële rapportage wil, is omdat ik die in de basisrapportage wil zien. Daar zijn we het over eens. En als het gaat over de inhoudelijke rapportage, we hebben een aantal doelstellingen met elkaar neergezet en ook daar zou ik in de basisrapportage wat dat betreft een goede rapportage van willen krijgen in hoeverre we er nu in slagen om dat voor elkaar te krijgen. En ja, dan denk ik dat u terecht denkt: misschien moeten we die politieke discussie nu niet voeren. Maar ieder half jaar op het moment dat die vervolgens aan de orde komt moeten we hem zeker wel voeren, want wij zullen wel de vinger aan de pols moeten houden.

De voorzitter: Ja. Dat laatste is ongetwijfeld het geval. Dan geef ik nu het woord aan de heer Baneke van GroenLinks.

De heer Baneke (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ja, om het kort te houden, waar u op aanstuurt, ik kan mij vergissen, maar volgens mij heeft de ZRK een reactie gegeven op de herziene basisrapportage. Ik weet niet of daar al antwoorden op zijn gedicht door het College. Indien niet zouden we daar graag wat informatie over weten hoe zij tegen de opmerking van de ZRK aankijken. En daar wilde ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? De heer Loomans, Partij voor de Dieren.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Ja, dank u wel voorzitter. Om ingrijpen van de voorzitter te voorkomen zal ik mijn verhaal zoveel mogelijk inkrimpen. Maar ik denk wel dat wij op dit moment met een andere situatie te maken hebben, als je naar onze energievoorziening en de energieprijzen en dat soort dingen kijkt, dan waar we in normale tijden gewend zijn om naar te kijken. En daarom zou ik toch de Gedeputeerde nog even twee vragen tussendoor willen stellen. De eerste vraag is: welke

mogelijkheden hebben we vanuit de Provincie of het LEF om onze afhankelijkheid van olie of gas zo snel mogelijk omlaag te brengen? En die extreem hoge en volatiele prijzen waar we op dit moment mee te maken hebben, dat trekt door hele ketens van bedrijven en leidt tot ongebruikelijke beslissingen. En hierdoor ontstaan nieuwe en ongekende risico's. Gezien deze bijzondere omstandigheden vragen wij de Gedeputeerde om een extra analyse te maken over de impact van deze hoge en volatiele energieprijzen op de doelstellingen en risico's van het LEF. En dan naar die basisrapportages. We zien dat de acties uit eerdere besprekingen, september en november van het afgelopen jaar, zijn afgehandeld. Het is een beetje onduidelijk of er in de basisrapportage zelf nu nog iets gewijzigd is sinds de laatste bespreking. En zo niet, dan kan wat ons betreft deze basisrapportage worden vastgesteld en kunnen we akkoord gaan met een rapportagefrequentie van twee keer per jaar. Dus twee concrete vragen in ieder geval. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, dank u wel. PvdA, de heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja dank u wel, voorzitter. Vanuit de Partij van de Arbeid sluiten we aan bij hoe GroenLinks het verwoordde. Graag de reactie van het College op het stuk van de ZRK, omdat dat voor ons in ieder geval waardevolle aanbevelingen zijn, die we graag geïmplementeerd zouden zien. We gaan het vandaag kort houden, dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. Dan, wie mag ik van de PVV het woord geven? De heer Ernst, aan u het woord.

De heer Ernst (PVV): Ja dank u wel, voorzitter. Eigenlijk één opmerking. Los van wat je dan ideologisch denkt van de doelen van het LEF staat er in ieder geval als een van de hoofddoelen genoemd: de CO₂-reductie. Opvallend vind ik dan dat het primaire doel niet meetbaar is, alleen maar berekenbaar blijkbaar. En dat we bijvoorbeeld wel bij de secundaire doelstellingen meetbare resultaten zien. Dat wil ik eigenlijk alleen even aangeven, dat ik dat een ietwat vreemde zaak vind. Een meetbaar hoofddoel zou een stuk logischer zijn. Tot zover, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Wageningen D66, aan u het woord.

De heer Van Wageningen (D66): We sluiten ons grotendeels aan bij wat eerder gezegd is. Wat ons betreft kan hij nu vastgesteld worden en zou het ook een hamerstuk kunnen worden. Maar ik uit wel alvast de zorgen en het is ook de vraag of het in het vervolg kan worden meegenomen in de voortgangsrapportages, in aansluiting op wat de heer Van Caldenberg zei. Afvalverwerkende bedrijven, en ook met name mestverwerkers, hebben een bijzonder verdienmodel, dat het gevoelig maakt voor negatieve maatschappelijke effecten. Ze verdienen al geld bij het innemen van hun grondstof. En wat er later mee gebeurt kunnen ze op de maatschappij afwentelen. Daar moet het LEF dus niet naïef in zijn. En we willen als Staten daar wel graag ook de vinger bij aan de pols houden, dus ik geef het nu als signaal. Het zou mooi zijn als in de rapportage kan worden meegenomen welke bedrijven dat betreft en welke maatregelen ze hebben genomen om de maatschappelijke effecten te voorkomen. En ik deel ook het punt over de financiële ... De Rekenkamer heeft er een specifieke aanbeveling over gedaan, dus dat er beter wordt gerapporteerd over opbrengsten zoals renteaflissingen, leningen, dividenden, enzovoort. Dat in beeld wordt gebracht hoe het geld in feite revolveert. Ja, het zou mooi zijn als de voortgangsrapportages daaraan tegemoetkomen. Die twee signalen wilde ik geven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Er is een interruptie van de heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, u gaat er dan eigenlijk bijna a priori van uit dat we daar positief resultaat uit gaan halen. Mijn punt is dat we ook inzichtelijk moeten krijgen ...

De heer Van Wageningen (D66): Absoluut

De heer Van Caldenberg (SP): ... wat de risico's zijn van de investeringen die we gedaan hebben. Stel je nu voor dat een aantal van die investeringen omkiepen. Wat betekent dat. Als wij ergens in een of ander bedrijf € 8 miljoen hebben geïnvesteerd en die valt om, wat dan?

De heer Van Wageningen (D66): Absoluut. Ik ben het daarmee eens.

De voorzitter: Graag via de voorzitter.

De heer Van Wageningen (D66): Dank u wel voorzitter. Dat was een vraag naar aanleiding van mijn betoog en ik kan er misschien nog even via u op reageren.

De voorzitter: Heel even.

De heer Van Wageningen (D66): Dat klopt. Ik deel die opvatting met de heer Van Caldenberg, namens D66. Maar namens D66 zeg ik ook: we moeten daar onszelf als politiek niet overschatten, wat dat betreft. Wij doen ons werk natuurlijk ook goed als we deze taak in handen geven van deskundigen en erop toezien dat ze goed deskundig zijn. En ik pleit dus ook wel een beetje voor afstand van de politiek. Maar ik ben het met ...

De voorzitter: Ik ga toch ingrijpen. Ik wil u vragen om u te beperken tot het agendapunt en dat gaat over de rapportage.

De heer Van Wageningen (D66): Ja. En mijn inbreng gaat over hoe gedetailleerd het in de rapportage moet. En het hoeft wat ons betreft niet zo gedetailleerd dat we als Staten risico's van bedrijven moeten gaan afwegen. Maar we willen wel een indicatie daarover in de basisrapportage.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Smeets, SVL.

De heer Smeets (SVL): Dank u wel, voorzitter. Het is altijd lekker om met een apolitiek onderwerp te beginnen, op zo'n drukke agenda. Wij steunen de oproep van de SP om een gedegen financiële informatie te krijgen in de voortgangsrapportage, inclusief risico's van de investeringen. En voor de rest, twee keer per jaar rapporteren over het LEF, zonder de inhoudelijkheid, de werking en de resultaten daarvan nu te bespreken. Dat vinden wij een goede zaak. Dus wat dat betreft kunnen wij instemmen met dit voorstel. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Depondt CDA, aan u het woord.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ja voorzitter, ik zit een beetje met een dilemma. Ik was vorige week dat stuk aan het voorbereiden en toen dacht ik: waar is nu die herziene rapportage? Die zat er niet bij. Dus die heb ik bij de Griffie gevraagd. En toen zei de Griffie: dat heb ik nagezocht, maar dat is gewoon dezelfde als die jullie in november ook hadden. Dat zou dan impliceren dat alle discussies die we daarover gehad hebben en de inbreng die de ZRK en de Statenonderzoeker gedaan hebben, dat daar niets mee is gebeurd. Dus mijn vraag primair is: klopt het – want er is inmiddels wel iets bijgevoegd – dat er überhaupt niets veranderd is in de rapportage? Dat zou ik als eerste willen weten.

En ten tweede, er zijn ook de nodige vragen gesteld in de commissie de vorige keer, die ook relateerden aan de rapportage. Ik had er zelf een gevraagd: wat is nu precies de rol van Polestar. En dan krijg je een Mededeling portefeuillehouder: dat is de fondsbeheerder. Ja, dat wist ik al, dat het de fondsbeheerder was. Maar het gaat erover wat de positie is van de fondsbeheerder, die nota bene wel in het Statenstuk staat onder Risico's. Ja, die risico's delen we met de fondsbeheerder. Dan denk ik, ik heb een ander beeld bij een fondsbeheerder in opdracht van een aandeelhouder. Dus ik wil er nu niet te ver inhoudelijk op ingaan, want ik ben het met u eens: we hebben het nu over de rapportage sec. Die mag wat ons betreft worden vastgesteld. Maar ik stel voor dat wij het LEF hier een keer apart agenderen en echt die dingen gaan doornemen. En als GS dat niet doet, dan dien ik een agendaverzoek in. En dan kunnen al die inhoudelijke punten die ik hier hoor, daar aan de orde komen.

De voorzitter: Dank u wel. Dat staat u vrij. En ik denk dat daar best wel een meerderheid voor te vinden is, maar we zullen het zien. Wie van de VVD mag ik het woord geven? De heer Nijskens, aan u het woord.

De heer Nijskens (VVD): Ja, heel kort. Ik heb eigenlijk niets toe te voegen aan de vragen die al gesteld zijn. En de rapportage kan wat ons betreft als hamerstuk door.

De voorzitter: Mooi, dank u wel. Dan kijk ik nu naar GS, voor de beantwoording. U heeft in totaal tien minuten tot uw beschikking. Aan u het woord.

Gedeputeerde Roest: Dank u wel, voorzitter. Ik hoop natuurlijk niet dat ik die hele tien minuten nodig zal hebben, omdat mevrouw Depondt al terecht opmerkte dat het natuurlijk al vaker besproken is en er ook een brief van GS uitgegaan is met beantwoording van de vragen. Maar wat mevrouw Depondt dan even gevraagd heeft: de stukken bij de basisrapportage zijn in één stuk gepubliceerd in april vorig jaar. En dat is gecorrigeerd, waardoor die herziene basisrapportage is geüpload. Is dat antwoord op uw vraag?

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Nee, we hebben in november ...

De voorzitter: Graag via de voorzitter. Mevrouw Depondt.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Dank u wel, voorzitter. We hebben in november een behandeling gehad. Toen lag het advies van de Rekenkamer voor en toen lag volgens mij ook het advies van de Statenonderzoeker voor. En grosso modo, ik heb de verslaglegging van die vergadering even teruggelezen. Er waren toch veel fracties die zeiden: als je nu je opmerkingen en aanbevelingen verwerkt in de definitieve rapportage, vinden we het prima. Maak er maar een Statenstuk van. Dus dan veronderstel je dat er dus een aangepaste versie is ten opzichte van de versie die in november voorlag. Maar dat lijkt niet zo te zijn. Dus mijn vraag is: zijn er naar aanleiding van de behandeling van november aanpassingen? Want wij stellen nu een basisrapportage vast, maar ik weet eigenlijk niet eens meer welke.

De voorzitter: Ja. De heer Roest, kunt u daar antwoord op geven?

Gedeputeerde Roest: Ja, voorzitter. In november hebben we – dat is misschien ook een van de problemen – een gedeelte van die vragen ook mondeling beantwoord. En aanvullende vragen, die hebben we dus beantwoord in de brief waaraan gerefereerd wordt. Maar inhoudelijk is de rapportage natuurlijk niet gewijzigd, dat is duidelijk.

De voorzitter: Ik zie toch een aantal mensen, laat ik het netjes zeggen, wazig kijken. Dus ik weet niet of hetgeen u veronderstelt bekend te zijn, dat dat bij iedereen ook zo is overgekomen. Dus ik kijk even rond.

Gedeputeerde Roest: Voorzitter, ik krijg hier een toelichting. Het is een technische vraag. Het lijkt me verstandig dat die hier het antwoord op geeft.

De voorzitter: Aan u.

Pepels: Dank u wel, voorzitter. Wat er gebeurd is mevrouw Depondt, is: in april 2020 is door de heer Koopmans destijds een basisrapportage aangeboden. Die is in september behandeld in deze commissie. En de conclusie was dat wij de rapportage moesten gaan herzien. Dan hebben we een herziene basisrapportage aangeboden. Daar zijn ook de opmerkingen van de ZRK en ook van de Griffie op aangegeven. Op 19 november hebben we die herziene basisrapportage behandeld, waarbij een gedeelte van de opmerkingen van de Griffie en van de ZRK al mondeling zijn beantwoord door de heer Roest. Er zijn uiteraard ook nog vragen gekomen in deze commissie. Die zijn ook weer gedeeltelijk mondeling beantwoord. En de resterende vragen zijn allemaal in de Mededeling portefeuillehouder van 18 januari beantwoord. En die vragen hadden uiteraard wel betrekking op de rapportage, maar niet inhoudelijk op wat er in die rapportage staat vermeld. Zoals wij het hebben gezien, zijn het vragen ter verduidelijking op de inhoud van de rapportage. Dus de rapportage verandert inhoudelijk niet. Maar we hebben wel toegelicht op de vragen die u heeft gesteld.

De voorzitter: Ik proef een 'ja, daar zullen we het maar mee doen'.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ik wil er ook niet een heel punt van maken. Elke rapportage kun je ook aanpassen als je vindt dat die aanpassing behoeft, dus daar hoeven we nu geen drama van te maken. Dus wat mij betreft kan deze door. Maar ik proef wel heel veel vragen bij de collega's en bij onszelf ook over zaken die het LEF regarderen. En daarom mijn voorstel om het LEF dan maar een keer apart te agenderen en dan kunnen die vragen alsnog aan de orde komen. Want anders gaan we misschien ook twee dingen vermengen.

De voorzitter: Dan stel ik voor dat we dat inderdaad ook doen. Ja? Dank u wel. De heer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Is het dan niet gewoon handig om het bij de eerste de beste rapportage die volgt uit dit voorstel, om het dan te doen? We gaan toch niet rapportage agenderen en dan gaan we LEF agenderen en dan gaan we de tweede rapportage agenderen en dan gaan we zeggen: het is nog niet goed. Neem dat gewoon mee bij de eerste rapportage. Dat is toch veel handiger?

De voorzitter: Absoluut. De eerste is er al, de eerste in mei, hoor ik net. Ja. Ja? Commissie mee akkoord. Ja, prima. Mijnheer Roest, vervolgt u uw betoog.

Gedeputeerde Roest: Ja dank u wel, voorzitter. Zoals gezegd, er volgt een rapportage in mei. En we komen dan daarop terug. Dank u wel voor de ondersteuning hiervan. De heer Van Caldenberg wilde graag de financiële voortgang van het LEF in de rapportage zien. En in de herziene basisrapportage laten u uitgebreid deze gegevens zien, mijnheer Van Caldenberg. En paragraaf 4.2 en 4.3 zoomen in op de financiële omvang van het fonds en de risicoanalyse zit in paragraaf 6.3, inclusief de veranderingen in de risico's. Misschien dat u dat nog even kunt nalezen. De heer Baneke vraagt naar de opmerkingen die zijn gesteld door de Zuidelijke Rekenkamer. Deze opmerkingen zijn besproken in de vergadering van de Statencommissie op 19 november, afgelopen jaar. En de opmerkingen die u

gesteld heeft kunnen we natuurlijk overnemen, neem ik aan hè? Ja. De heer Loomans vraagt naar een analyse naar aanleiding van de ontwikkelingen op de energiemarkt. En dat is niet zo makkelijk nu te beantwoorden, heer Loomans. Dus ik hoop dat u ermee akkoord bent dat we daar schriftelijk op terugkomen. Dank u wel. De heer Van Wageningen vraagt naar een overzicht van ... Sorry.

De voorzitter: Toch nog een vraag van de heer Loomans. Aan u het woord.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Ja voorzitter, ik had de Gedeputeerde twee vragen gesteld. Hij heeft nu mijn tweede vraag beantwoord. Dan ligt de eerste vraag nog open. De eerste vraag, ik zal hem even herhalen: welke mogelijkheden hebben we vanuit de Provincie of het LEF om onze afhankelijkheid van olie en gas zo snel mogelijk omlaag te brengen, gezien de actualiteit?

Gedeputeerde Roest: Mijnheer Loomans, u praat helaas zo razendsnel en ik heb – moet ik even zeggen, voorzitter – een beetje een gehoorprobleem. Dus als mensen te snel of te zacht praten, dan heb ik daar een beetje last van. Misschien dat u het even kunt herhalen, maar dan iets rustiger.

De voorzitter: Mijnheer Loomans, zou u uw vraag nogmaals op een langzamer tempo willen herhalen? Het helpt als de microfoon uitstaat. Ja, dank u wel. De heer Loomans.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Met dank aan de voorzitter, waarvan ik het nu even rustig aan mag doen. Welke mogelijkheden hebben we vanuit de Provincie of vanuit het LEF nog om onze afhankelijkheid van olie en gas op korte termijn omlaag te brengen? Kunnen we nog iets extra's doen vanuit de Provincie of vanuit het LEF om dus, reagerend op de actualiteit, daar iets aan te doen? Dat was mijn vraag.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loomans.

Gedeputeerde Roest: Voorzitter, een heldere vraag en ook een duidelijke. En ook dit is een beetje ingewikkeld, daar zullen we ook schriftelijk op terugkomen.

De voorzitter: Vervolg uw betoog.

Gedeputeerde Roest: Dank u, voorzitter. Dan hebben we de vraag van de heer Van Wageningen. Die vraagt naar het overzicht van de projecten die door LEF zijn gefinancierd. En voor de kredietnemers, heer Van Wageningen, is het vaak niet wenselijk dat dat openbaar wordt gepubliceerd. En vooral om het feit dat de ondernemingen een lening hebben genomen. Het is niet altijd wenselijk dat men dat naar buiten toe verneemt. En dat is ook de reden dat we dat niet openbaar maken. Ik hoop dat u kunt instemmen daarmee. Dat waren zover de vragen voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor deze eerste termijn. We gaan verder met de tweede termijn, als er behoefte aan is – waarbij ik ook graag van de fracties hoor of we het voorstel bespreken of als hamerstuk wel doorleiden naar PS. We houden deze tweede termijn kort: één minuut per fractie. Betekent dit, mijnheer Van Caldenberg, dat u graag wil beginnen? Aan u het woord, mijnheer Van Caldenberg, SP.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja voorzitter, het feit dat ik die gegevens die ik zocht over de financiën niet direct kon vinden, dat baarde me al een beetje zorgen. En toen zei de Gedeputeerde dat ze in 4.2 en 6.3 stonden, ergens een beetje achteraan. En dat baarde me eigenlijk nog meer zorgen. En toen ik de gegevens die er stonden las, toen werd ik helemaal niet vrolijk, want dat

betekent dat we voor een totaalbedrag van € 170 miljoen, dat we daar 80% van hebben uitgezet bij zeer risicovolle of nóg risicovollere ondernemingen. Maar 20% van alle financiële investeringen die we gedaan hebben, hebben we gedaan met betrekking tot goede of zeer goede financiële posities. Dat betekent dat we voor die € 170 miljoen in totaal enorm veel risico lopen. En die zou ik dus niet op pagina 28 willen zien, maar op pagina 1. Daar wil ik zien hoe de investeringen staan. Ja, het liefst heel duidelijk. En ook hoe we daar trendontwikkeling in gaan hebben. Want dit baart mij heel veel zorgen. Dus voorzitter, als die rapportage de volgende keer op die manier kan worden aangepast, dan kan ik ermee akkoord gaan. En anders niet.

De voorzitter: Uw vraag is helder. Dank u wel. Oh, even nog mijnheer Van Caldenberg: is het een hamerstuk of een bespreekstuk?

De heer Van Caldenberg (SP): Ik hou dat nog eventjes boven de markt. Ik ben dus benieuwd wat het antwoord wordt.

De voorzitter: Oké, dank u wel. De heer Baneke, GroenLinks.

De heer Baneke (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ja, voor mijnheer Roest: ik ben van de arme tak, hier staat maar één N, Baneke is de naam en niet Baneke. Verder, ik zou graag bij de komende behandeling die vragen van de ZRK eventueel schriftelijk beantwoord zien, als we hier weer een keer over deze materie spreken. Want ze hebben wel houtsnijdende opmerkingen. En mondelinge beantwoording is leuk, maar als we het op schrift hebben staan kunnen we er ook iets van vinden. Dus als wij iets dieper op het LEF ingaan, dan zou ik die ZRK-opmerkingen graag vanuit het College becommentarieerd zien. Dat was het.

De voorzitter: En is het voor u een hamerstuk of een bespreekstuk?

De heer Baneke (GroenLinks): Een hamerstuk. Ja.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Loomans, Partij voor de Dieren.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Ja, ik wil eigenlijk heel vervelend gaan doen, want ik wil eigenlijk graag die twee schriftelijke, toegezegde rapportages van de Gedeputeerde lezen, voordat ik besluit of het een hamerstuk of een bespreekstuk is. Want als door de actualiteit de situatie van het LEF in één keer heel anders aan het worden is, dan wil ik daar graag nog een keer iets van vinden.

De voorzitter: Dan vertaal ik dat graag als bespreekstuk.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Dan kunnen we het altijd nog intrekken, wijze van spreken.

De voorzitter: PvdA, de heer Kuntzelaers, tweede termijn.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Wat ons betreft een hamerstuk. En het gaat over vragen die over de essentie van het LEF gaan, et cetera. Dat heeft natuurlijk niets met de rapportage te maken. Dus ik hoop dat de heer Loomans zegt: laten we de rapportage vaststellen. En dan kunt u nog de inhoudelijke antwoorden krijgen bij de volgende behandeling van het LEF. En dan

kunnen we er dan over discussiëren. En dan hebben we toch met zijn allen wat winst behaald in onze tijd.

De voorzitter: Ik denk dat de heer Loomans in een goede bui is. Wie van de PVV mag ik het woord geven? De heer Ernst.

De heer Ernst (PVV): Ja, we blijven gewoon bij één woordvoerder. Collega Kuntzelaers maait het gras voor mijn voeten weg. Het gaat over de rapportage en niet over de inhoud van het LEF. Daar kunnen we best nog een robbertje over vechten. En voor dit moment is de rapportagetechniek voor ons een hamerstuk.

De voorzitter: Dank u wel. D66, de heer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): Voor D66 ook. En naar aanleiding van: er is een toezegging gedaan om te rapporteren over wat het LEF kan doen over de afhankelijkheid van olie en gas. Daardoor vind ik het nu opportuun om aan te kondigen dat D66 een motie in voorbereiding heeft over een specifiek punt ervan: van de Russische gasrekening af. De motie is om daar met hernieuwde energie aan te werken.

De voorzitter: Mooi zo. SVL, de heer Smeets.

De heer Smeets (SVL): Ja, ik stel vast dat de heer Van Caldenberg informatie op pagina 27 met minder interesse leest dan informatie op pagina 1. Niets menselijks is hem blijkbaar vreemd. Ik zou hem toch willen adviseren om álles goed door te lezen; dan maakt het ons niet zo veel uit of de relevante informatie nu achteraan staat of vooraan. En dat gezegd hebbende, is het voor ons een hamerstuk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Depondt, CDA.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ja, voor ons kan de rapportage sec nu een hamerstuk zijn, met de afspraak dat we nog inderdaad inhoudelijk op het LEF terugkomen. En als er aanleiding is om de rapportage bij te stellen, dan zullen we een voorstel indienen om dat alsdan te doen.

De voorzitter: Hartstikke mooi. En als laatste, de heer Nijskens, VVD.

De heer Nijskens (VVD): Ja voorzitter, ik had al gezegd dat het een hamerstuk was. Maar even richting de SP: kijk, het fonds heet LEF, dus we hebben lef om hoge risico's te financieren. Daar wou ik het bij laten.

De voorzitter: Dan ga ik toch even terug naar de heer Van Caldenberg van de SP, want ik begrijp dat het voor iedereen in ieder geval een hamerstuk is, en kunt u ons het vraagteken omzetten in een hamer- of in een bespreekstuk? De heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Dat laatste zou de Gedeputeerde eventueel kunnen doen. Dus daar ben ik benieuwd naar. Een reactie op de heer Nijskens, want dat heet lef, maar we hebben nog niet zo heel lang geleden in deze commissie een presentatie gehad van de heer Schulpen als het gaat over de totale financiële positie van deze Provincie. Daar maakt het LEF een aanzienlijk onderdeel van uit. En de risicovolle portefeuille die we bij het LEF daarmee op dit moment aangaan, kan ook een enorme bedreiging zijn voor de totale financiële positie van de Provincie. En daarom vind ik het van

heel groot belang dat we dat niet ergens op pagina 27 achteraan vinden, want de heer Smeets en ik weten allebei hoe wij met zijn allen werken en dat wij in één oogopslag dingen willen zien, zo snel mogelijk, die echt superrelevant zijn. En niet ergens achteraan, want dan lezen we er overheen. En dit is er wel eentje waarvan ik denk dat die superrelevant is om dat echt meteen vooraan te zien. Want we hebben op de eerste pagina een overzicht van alle indicatoren over duurzaamheid en hoeveel stikstof we reduceren. Dat is allemaal hartstikke leuk, maar dit is ook een financiële impact en die zou ook op de eerste pagina terecht moeten komen.

De voorzitter: Mijnheer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Ja, met het risico dat het een discussie wordt. Kijk, waar het natuurlijk om gaat is dat de risicoreservering conform afspraken wordt toegepast. En op het moment dat een risico is vastgesteld, dan hoort er én een rentepercentage bij én een risicoreservering. En als dat hoog is, dan zijn beide dingen hoog en heb je dus minder middelen om weg te zetten. En als dat laag is, zijn beide dingen laag en heb je én laag rendement én lage risicoreservering. Dus in de rapportage is met name van belang: is de risicoreservering goed uitgerekend? En is ze goed weggezet?

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter via u, als de heer Roest dat nou op pagina 1 neerzet, waar de heer Nijskens en ik het over hebben – dat staat daar zeker niet – dan kunnen we het doen.

De voorzitter: Dat gaan wij nu in de tweede termijn van de Gedeputeerde vragen. Daar komen we achter. Aan u het woord.

Gedeputeerde Roest: Ja dank u wel, voorzitter. Ik moet de heer Nijskens complimenteren. Die heeft twee goede opmerkingen gemaakt, namelijk dat je een beetje lef moeten hebben, dat is punt één. En in de andere opmerking heeft hij ook de financiële manier van werken toegelicht en dat klopt inderdaad. Als je risico loopt, dan wordt de rente aangepast aan de mate van het risico. En het is natuurlijk ook altijd zo dat wij te maken hebben met financiering daar waar ook sprake is van marktfalen. En daar moeten wij natuurlijk ook rekening mee houden. Als het namelijk helemaal geen risico zou zijn, dan willen alle banken er graag inspringen. En wij willen juist daar ook een beetje helpen, daar waar kansen liggen, maar waar het voor een bank moeilijker is om er helemaal in mee te gaan. Nogmaals, mijnheer Nijskens bedankt voor uw toelichting.

De voorzitter: Was dat uw bijdrage in de tweede termijn?

Gedeputeerde Roest: Dat was mijn bijdrage, voorzitter.

De voorzitter: Dan kijk ik alsnog even naar de heer Van Caldenberg. Is het voor u op basis van de informatie die u nu heeft, een hamer- of een bespreekstuk?

De heer Van Caldenberg (SP): Dan maken we het toch lekker een bespreekstuk.

De voorzitter: Dank u wel. Het kan natuurlijk altijd in het Presidium herzien worden, maar voorsnog leiden we dit dus door als bespreekstuk. Er zijn een aantal toezeggingen gedaan. **De portefeuillehouder komt schriftelijk terug op een aantal vragen, waaronder twee vragen van de Partij voor de Dieren, en ook met betrekking tot de opmerkingen en aanbevelingen van het ZRK. En de termijn is uiterlijk eind april stellen we voor,** want dan is het op tijd voor de volgende FEB. Ja? Oké. Dank u wel. Vooruit, mijnheer van de PvdA, Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja. Door de SP wordt dit een bespreekstuk gemaakt, met een heel duidelijke stellingname, namelijk dat wat op pagina 28 staat moet eerder in het stuk terugkomen. Zou de Gedeputeerde niet willen kijken **of er een mogelijkheid is om dat wat daar staat naar voren toe te halen, zodat we niet meer aan de behandeling in de Staten hoeven toe te komen?**

De voorzitter: Zeer terechte vraag. Wilt u daar nog op antwoorden?

Gedeputeerde Roest: Ja voorzitter, **dat kan ik wel toezeggen.**

De voorzitter: Kijk. Met dank aan de heer Kuntzelaers van de PvdA. En dan komt er dus een tweede herziene rapportage. Dat is mooi.

T 9093

In de eerstvolgende Statencommissie wordt het LEF inhoudelijk besproken.

T 9094

Het college van GS reageert schriftelijk op de vragen van de PvdD (wat kan de Provincie/het LEF doen om minder afhankelijk te worden van Russische olie/gas? Kan er een analyse gedaan worden op de impact van de hoge energieprijzen voor de doelstellingen en risico's van het LEF?).

T 9095

De financiële prestatie en risicoprestatie waarover wordt gerapporteerd in de rapportage worden tevens opgenomen op het eerste blad van de rapportage.

T 9114

Gedeputeerde zegt toe schriftelijk te reageren op de aanbevelingen van de ZRK inzake de basisrapportage LEF.

8.2 G-22-004 Statenvoorstel inzake financieringsaanvraag Watersley, Sports en Talentpark te Sittard, brief GS van 18-02-2022 (GS-DOC 00227371)

De voorzitter: U heeft de toelichting op dit Statenvoorstel kunnen lezen. En u wordt gevraagd om conform art. 167, lid 4 jo. art. 158, lid 1 onder 2 van de Provinciewet nader uitgewerkt in de financiële verordening 2020, wensen en bedenkingen – dus ik herhaal het even – wensen en bedenkingen te uiten. Daar zitten we hiervoor vandaag, voor zover de financieringsomvang de € 2,5 miljoen overstijgt. Behandeling vindt plaats in twee termijnen. Spreekijd in de eerste termijn: drie minuten voor de commissie en vijftien minuten voor GS. De heer Roest, maar mevrouw Van Toorenburg is vanwege haar portefeuille en betrokkenheid daaruit ook aanwezig. Dan begin ik met het woord te geven voor de eerste termijn, maximaal drie minuten, aan de heer Van Wageningen, D66.

De heer Van Wageningen (D66): Ja, D66 ziet op grond van het stuk wat we gekregen hebben dit als een revolverende benutting van het eigen vermogen van de Provincie, met maatschappelijke meerwaarde. En wat ons betreft is het gewoon akkoord en hebben we er geen wensen en bedenkingen bij.

De voorzitter: Kijk, dat is mooi. De PVV – de heer Van Bijnen, begrijp ik? Aan u het woord.

De heer Van Bijnen (PVV): Dank u wel, voorzitter. Als we het hebben over de wensen en bedenkingen inderdaad wel even een vraag. Misschien in het stuk ook niet tegengekomen over welke

termijn we het hebben. Want we hebben het hier over een lening. Welke termijn zit daaraan gebonden? En de bedenking die wij daar wel bij hebben is: Rabobank wacht op de Provincie Limburg die zegt wij gaan dit doen. En dan gaat Rabobank erin mee. Ik vind dat een heel rare gang van zaken. Ik had eerder verwacht dat we dat andersom zouden doen. Dus dat is wel misschien een verwachting van de Provincie, om toch andersom te gaan denken. Laten we Rabobank eerst eens even laten kijken van: is het een goed idee. Ondanks dat ik wel zie in het stuk dat er op een fatsoenlijke manier nagedacht is over de risico's, die zijn ingeschat. Er is echt wel netjes mee omgegaan. Dus op zich hebben wij inderdaad met die lening niet zo veel problemen. Maar wel met het probleem van: wie moet nu wachten op wie om in te stappen. Dus daar hebben we wel een reactie op vanuit het bestuur. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. PvdA, de heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja dank u wel, voorzitter. Ik denk dat dit Statenvoorstel een perfect voorbeeld is van hoe je als Provincie met je geld moet omgaan, namelijk zaken in Limburg mooier en beter maken en daarmee ook nog een klein beetje revolverend met je geld omgaan. Dus daarmee hebben wij onze middelen goed besteed en wordt Limburg een stuk mooier. Dus de enige wens is om meer van dit soort projecten in de provincie te realiseren.

De voorzitter: Dank u wel. U heeft dus verder geen wensen en bedenkingen?

De heer Kuntzelaers (PvdA): Nee.

De voorzitter: Dan deze laatste? Oké. Dan SVL, de heer Smeets.

De heer Smeets (SVL): Dank u wel, voorzitter. Ook wij kunnen in grote mate meegaan met het voorstel. We hadden wat vragen, korte vragen denk ik. Kunt u eens uitweiden over de achtergrond en betrokkenheid van de overige financiers van dit project. Welke financiers zijn het en voor welk bedrag staan zij aan de lat? En daarop aanhakend is de vraag of de gemeente Sittard-Geleen ook als medefinancier of -geldverstrekker meedoet. En zo nee, waarom niet? En ten derde, het risico zit erin dat Rabobank afhaakt. En dan zouden we eventueel voor € 5 miljoen een geldlening gaan verstrekken. En dan vraag ik me even af hoe die besluitvorming dan gaat plaatsvinden. En hoe groot acht u het risico dat Rabobank uiteindelijk afhaakt? Dat was het, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie van het CDA mag ik het woord geven? De heer Ijpelaar, aan u het woord.

De heer Ijpelaar (CDA): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ja, op zich een goed plan. Wij zien de risico's erg duidelijk afgebeeld, mooi weergegeven. Ook de vragen die anderen hebben gesteld. En wij kunnen herleiden. Het is daarnaast getoetst aan het nieuwe SIS 3.0, waardoor wij er enorm veel vertrouwen in hebben dat dit helemaal goed gaat komen. We hadden nog wel een vraagje over de risicoafdekking. Er wordt gezegd dat de gebouwen afdoende dekkend zijn. Dus de overige gebouwen, niet het kloostergebouw, afdoende dekkend zijn. Alleen, is er ook rekening mee gehouden dat de grond ook al in erfpacht is en dus ook in bezit is van de Provincie? Die verhouding snapte ik nog niet helemaal in het verhaal. En daarnaast hadden wij nog een vraag over de natuurcompensatie. Want er is in het verleden een kapvergunning aangevraagd. Die is niet toegekend in het nabije verleden. En dat had met de realisatie van deze plannen te maken. En ik vroeg me af, met het toekennen van deze financiering, of daar ook nagedacht is over de impact die het op de natuur heeft en of daar ook

afspraken over zijn gemaakt met degenen. Buiten dat het natuurlijk prachtige plannen zijn is dat wel een item in dit gebied. Dat was een vraag. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik nu graag naar de overkant. De heer Loomans, Partij voor de Dieren, aan u het woord.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Ja. Voorzitter, op het eerste oog ziet dit Statenvoorstel er heel compleet uit. Aan alles lijkt gedacht, want er wordt zelfs aandacht gegeven aan de gekte op CO₂- en stikstofgebied en de relatie met de coronacrisis. Het risico voor de Provincie als leningverstrekker lijkt klein, dus als PS even wil tekenen bij het lijntje is iedereen blij. Nou niet iedereen, want de Partij voor de Dieren is niet blij. Het is op zijn zachtst gezegd curieus dat de effecten voor de natuur onbesproken blijven, terwijl er ook in het afgelopen jaar al het nodige over te doen is geweest. Voor wie hiervan niet op de hoogte is: Watersley heeft zonder vergunning bomen gekapt en een mountainbiketrail aangelegd in een waardevol hellingbos, Goudgroene natuur, waardoor de nodige schade is aangebracht. Toen vervolgens Watersley wel een vergunning aanvraagde voor de kap van nog eens 500 bomen en het inrichten van een verkooppunt voor ijs, heeft de gemeente Sittard-Geleen een ecologisch onderzoek laten uitvoeren door onderzoeksbureau BRO. En beide vergunningsverzoeken zijn vervolgens door de gemeente afgewezen. BRO geeft in de conclusies van het onderzoek aan dat Watersley een aantal acties zou moeten uitvoeren om de schade door de eerdere niet vergunde bomenkap en het MTB-trail te compenseren. Daarnaast geven ze aan kritisch te zijn op de voornemens van Watersley om in de toekomst evenementen te organiseren met tot wel 10.000 bezoekers, om de toegang tot het terrein te beperken door het afsluiten van onder andere een aantal wandelpaden, en het plan om 9 folly's – zeg maar kleine gebouwtjes, waarin bijvoorbeeld kleinschalige horeca gevestigd zou kunnen worden – op het terrein te plaatsen. Men geeft dan ook aan dat zij vinden dat de ontwikkeling van het bedrijf Watersley moet passen en in balans moet zijn met de grote natuurwaarde van het Kollenberggebied waar Watersley onderdeel van uitmaakt. Wij horen graag van de Gedeputeerde waarom de gevolgen voor de natuur in het voorliggende Statenvoorstel niet besproken worden en of hij bereid is het Statenvoorstel daarmee uit te breiden. Daarnaast horen wij graag of hij bereid is om leningaanvrager Watersley te laten aantonen dat hun plannen *niet* in strijd zijn met ecologische en maatschappelijke belangen en welke maatregelen zij al genomen hebben en nog gaan nemen om eerder aangerichte schade te compenseren. Dan heb ik drie wensen en bedenkingen geformuleerd. Wilt u die in de eerste of tweede termijn hebben, voorzitter?

De voorzitter: Mag in de tweede termijn.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Prima. Dan ...

De voorzitter: U mag ze mailen, zoals gebruikelijk.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Mailen?

De voorzitter: U mag ze mailen naar dat adres, zoals gebruikelijk.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Oké.

De voorzitter: Ja? Goed, tot zo ver? Wie van GroenLinks mag ik het woord geven? De heer Westen, aan u het woord.

De heer Westen (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Er is al veel gezegd over de natuur. Afgezien van dat, ik ben afgelopen maandag aanwezig geweest bij Watersley, en ik kon er best wel enthousiast van worden, van wat daar allemaal gebeurt. En zeker door de mijnheer die dat allemaal verteld heeft met zijn zeer enthousiaste blik en zijn ambitie. Toch, als je kijkt naar het voorstel wat er ligt: wij zien ook eigenlijk geen economische analyse van het businessmodel. En daar zouden wij als wens, om het zo maar te zeggen, een onderbouwing van krijgen. Dus waarom zit die economische analyse van het businessmodel er niet bij? En daarnaast is mijn vraag: ja, er is een gedeelte hierin geheim, en dat kan ik natuurlijk hier niet delen, en ik vroeg me eigenlijk af waarom wij een gedeelte van dit stuk geheim hebben gehouden. Voor nu, dank je wel.

De voorzitter: Interessante vraag. Ik ben benieuwd naar het antwoord. Mijnheer Van Caldenberg van de SP, aan u het woord.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja voorzitter, ik ben werkzaam voor een firma die concurrerend is in de gemeente Sittard-Geleen. Dus ik kan het woord op dit onderwerp niet voeren. Dan zou ik het woord kunnen geven aan mijn collega Van der Valk, maar die is werkzaam als ambtenaar voor de gemeente Sittard-Geleen, met dit in zijn portefeuille. Dus ook dat gaat niet; vandaag geen bijdrage van onze fractie aan dit onderwerp.

De voorzitter: Dank u wel voor uw toelichting. Dan het woord aan de heer Nijskens, VVD.

De heer Nijskens (VVD): Ja voorzitter, eigenlijk onze vragen zijn gesteld door de heer Smeets. Daar willen we ons graag bij aansluiten. En klopt het, hebben wij het goed begrepen dat op het moment dat Rabobank meedoet, dat wij niet eens iets hoeven te vinden van de € 2,5 miljoen die dan nog overblijft voor de Provincie? Dus we hoeven alleen iets te vinden als het € 5 miljoen is. Daar wou ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel commissie. Dan geef ik nu het woord aan de heer Roest voor maximaal vijftien minuten. Gaat uw gang.

Gedeputeerde Roest: Dank u wel, voorzitter. Om even bij de laatste te beginnen van de heer Nijskens, even een heldere ondersteuning van wat ik net gezegd heb. Het is namelijk inderdaad zo dat wij hier vragen de toestemming voor de mogelijkheid van € 5 miljoen. En zo gauw als het € 5 miljoen is moeten we dat de Staten natuurlijk voorleggen. Rabobank heeft nadrukkelijk aangegeven: als de Provincie bereid is voor € 5 miljoen te gaan, dan gaan wij voor die € 2,5 miljoen. We hadden natuurlijk eerst kunnen afwachten of Rabobank die € 2,5 miljoen doet. Maar anderzijds, als Rabobank weer zegt: 'als jullie het doen', dan zitten ze op ons te wachten. En dat is de reden dat wij gezegd hebben: laten we die € 5 miljoen hier neerleggen. En dat waarschijnlijk met een grote zekerheid Rabobank akkoord gaat met de andere € 2,5 miljoen. En dan zou het € 2,5 miljoen bedragen. Dat even tot de opmerking die ook al door de heer Nijskens is gemaakt. Dan vroeg hij ook: welke termijn is hiermee gemoeid en hoe staat Rabobank erin? Ik heb dat daarnet al toegelicht. En de looptijd is vijftien jaar – dat was ook een vraag. En uiteraard werd die opmerking ook al gemaakt dat het natuurlijk altijd een sluitstuk binnen de SIS 3.0. Dan werd er gevraagd welke financiers er zijn en waarvoor ze aan de lat staan. Het gaat onder andere om het Restauratiefonds voor € 7,6 miljoen. Maar dat staat allemaal in de stukken. Dan als we dat hier zo vandaag besluiten: de Rabobank voor € 2,5 miljoen ... De gemeente Sittard-Geleen is bij deze financiering als partij niet betrokken – even als opmerking daarvan.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Westen, van GroenLinks.

De heer Westen (GroenLinks): Ja, dat bedoel ik dus. Want volgens mij staat dat in de vertrouwelijke stukken, het deel dat geheim is.

Gedeputeerde Roest: Mijnheer Westen, daar wou ik u ook nog even op attenderen. Want dit stuk dat vertrouwelijk is, dat ligt bij de Griffie ter inzage. Ja.

De voorzitter: Even via de voorzitter, alstublieft. Want anders wordt het hier wel heel erg gezellig en een onderlinge discussie. Dus even via de voorzitter.

Gedeputeerde Roest: Voorzitter, datgene wat ik dus hier vermeld heb, dat is openbaar. Maar het businessplan en alles wat daaronder ligt, dat is vertrouwelijk. En dat ligt dus bij de Griffie ter inzage.

De voorzitter: De heer Westen.

De heer Westen (GroenLinks): Ja, en omdat we het daar toch niet over hebben. En mijn vraag is dan: waarom is dat gedeelte geheim? Waarom is dat gedeelte niet openbaar?

De voorzitter: De heer Roest.

Gedeputeerde Roest: Zoals bij veel andere onderwerpen die hier ook aan de orde komen zijn bedrijfsgegevens meestal vertrouwelijk, omdat dat natuurlijk ook in verband met de concurrentie is. En ik denk dat dat bij iedereen eigenlijk bekend is en ook als zodanig wordt gehanteerd.

De voorzitter: Voordat u uw betoog vervolgt, er is nog een vraag van de heer Smeets. Gaat uw gang.

De heer Smeets (SVL): Ja, tenzij u daar nog verder op wilde uitweiden. Maar u geeft aan dat de gemeente Sittard-Geleen niet meedoet in de financiering. Ik had ook gevraagd: waarom doet die niet mee. De vraag is eigenlijk breder: zijn ze überhaupt benaderd? En zo ja, waarom doen ze dan uiteindelijk toch niet mee in de financiering? Het is op hun grondgebied. Ik zou me kunnen voorstellen dat de gemeente Sittard-Geleen er veel aan gelegen is om dit verder te ontwikkelen.

De voorzitter: De heer Roest, vervolg uw betoog.

Gedeputeerde Roest: Ik leg deze vraag heel even naar mijn rechterhand.

De heer Greuter: Ja, dank u wel voor deze vraag.

De voorzitter: Wilt u zich even voorstellen voor de mensen die u niet kennen?

De heer Greuter: Excuus. Mijn naam is Michael Greuter, van het Cluster Financiën.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Greuter: Als financieel adviseur betrokken bij deze financieringsaanvraag. De ondernemer heeft specifiek in eerste instantie bij banken de financiering aangevraagd. En toen daar sprake was van marktfalen is hij bij de Provincie uitgekomen, omdat hij kennis had van ons programma SIS 3.0. In dat kader heeft hij ons gevraagd om aan te sluiten, samen met het Restauratiefonds. Gedurende dat traject samen met het Restauratiefonds heeft Rabobank dat te horen gekregen en die raakte daarmee

ook geïnteresseerd. En die is toen aangehaakt. En daarom ligt hun aanvraag hier ook op tafel. De gemeente Sittard-Geleen is hier niet bij betrokken geweest. Al zou het een subsidietraject zijn geweest, dan zou je dat natuurlijk kunnen afstemmen, van wie betaalt wat. In dit geval is het een revolverend fonds. Eigenlijk ook renderend, om het zo maar te zeggen, voor de Provincie. En dan heb je een paar partijen: Restauratiefonds, Rabobank en de Provincie. Doe je daar meer partijen bij, dan maak je een financiering misschien wel onnodig complex voor de ondernemer. Dan heeft hij met vier, vijf, zes verschillende investeerders te communiceren.

De voorzitter: Is daarmee uw vraag beantwoord? Oké. De heer Roest, vervolg uw betoog.

Gedeputeerde Roest: Ja dank u wel, voorzitter. De vragen van de heer Loomans zijn in het financieringsproces ook gezien. En het is misschien verstandig dat mevrouw Van Toorenborg hier even op reageert, want dat had ook iets met natuur of zo te maken. En daar komt mevrouw Van Toorenborg zo even op terug.

De voorzitter: Betekent 'zo' nu? Bent u klaar met uw betoog?

Gedeputeerde Roest: Voorzitter, ik ben klaar met mijn betoog, ja. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Mevrouw Van Toorenborg, aan u het woord.

Gedeputeerde Van Toorenborg: Dank, voorzitter. Voorzitter, sta me toch toe dat ik er ook even lovend over spreek vanuit Sport. Want het is natuurlijk wel heel erg mooi dat we in staat zijn als Provincie om toch faciliterend te kunnen zijn aan een prachtig sportpark, waar straks als er grote toernooien zijn – of het nu in Nederland is of in Frankrijk, het zijn misschien wel zelfs Olympische Spelen – mensen naar onze mooie provincie kunnen komen, of al in onze provincie zijn omdat ze hier woonachtig waren en fanatiek aan sport meedoen, en dat deze hier een uitvalsbasis kunnen hebben om goed te trainen. We hebben ook kunnen zien wat voor prachtige, innovatieve mogelijkheden daar geboden worden. Ook al gaan we eigenlijk nooit zo in gebouwen investeren, soms kun je langs een andere weg iets waardevols mogelijk maken. Velen van jullie kennen natuurlijk ook degene die dit allemaal mogelijk maakt, de heer Petit, die bepaald niet petieterig is in zijn dromen en zijn wensen en de mogelijkheden die hij ziet. Dus iedereen die hem heeft gesproken, is waarschijnlijk ook begeistert geraakt van wat deze man allemaal weet te verzetten. Laat dan meteen ook gezegd zijn dat ook ik erg onder de indruk was. Maar zo duidelijk en uitgesproken als hij tegenover mij was, ben ik ook tegenover hem geweest toen ik zei: moet u heel goed luisteren, we willen als Provincie heel graag meedoen en meedenken aan de financiering, maar wee je gebeente als je hier nog meer bomen kapt zonder dat je daar toestemming voor hebt, want dan komt alles gierend in de vertraging. Dat gaan we namelijk niet doen. Dus we kunnen elkaar goed vinden. U houdt zich aan de regels, dan kunnen we afspraken maken. Doet u dat niet, heeft u een kwaaije aan ons. Dus er zijn in het verleden dingen niet helemaal goed gegaan. Dat was meer in samenwerking met de gemeente: er waren bepaalde bomen gekapt waar de gemeente dan meer over ging. Maar het is heel helder gemaakt: alleen conform onze regels – er is ook gekeken door Toezicht en Handhaving naar dit stuk – kan er worden verbouwd, gebouwd, uitgebreid. En anders niet. Dus laat dat duidelijk zijn: het is geen vrijbrief als je een financiering verleent, om je dan vervolgens niet aan regels te houden. Dat heeft deze betrokken ondernemer heel goed van de Provincie begrepen. Dat was denk ik eigenlijk de belangrijkste vraag aan mij.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Loomans heeft nog een vraag.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Ja voorzitter, dank voor het antwoord door de Gedeputeerde. Ik heb eigenlijk in mijn bijdrage al gevraagd of het Statenvoorstel dan misschien kan worden uitgebreid met een alinea of een stuk over de effecten op natuur. En de voorwaarde zoals mevrouw Van Toorenborg die nu net noemt – dat er dus geen illegale activiteiten meer mogen gebeuren à la kap van bomen en dat soort dingen – dat dat ook wordt opgenomen als voorwaarde in het Statenvoorstel. Of via de wensen en bedenkingen kan het ook, maar in ieder geval, dat lijkt wat ons betreft wel een heel duidelijke uitspraak. Dank u wel.

De voorzitter: Wil het College daarop reageren? Mevrouw Van Toorenborg?

Gedeputeerde Van Toorenborg: Heel kort. Het zou natuurlijk wel raar zijn als ik in iedere subsidie die ik geef onderaan zet: by the way, u moet zich aan de wetten en regels houden. Dat is vanzelfsprekend, anders gaan er gewoon dingen niet gebeuren of dan gaan we handhaven. En als er ergens iets gebouwd wordt wat niet gebouwd had moeten worden, halen we het weg. Het is heel simpel. We zijn als Provincie echt heel streng in onze handhaving. Dus bepaalde dingen kunnen heel goed, daar zijn we ook enthousiast mee in het mogelijk maken. En dingen die niet mogen moet je niet doen en anders gaan we daar langs onze eigen weg bestuursrechtelijk gewoon op handhaven. Dus ik vind het een beetje bijzonder om dan in deze regeling ineens weer te zeggen dat deze persoon zich aan de wet- en regelgeving moet houden. Want dat spreekt echt voor zich. En als er iets gebeurt en u ziet ons niet handhaven, dan stel ik u voor – maar dat hoeft ik u niet te zeggen – stel mij zoveel vragen als u wilt en roep me ter verantwoording, want dat zou niet mogen.

De voorzitter: Dan is er nog een vraag van de heer van het CDA, de heer Ijpelaar. Aan u het woord.

De heer Ijpelaar (CDA): Ja. Dan wil ik toch graag even onze bedenking duiden. Want anders lijkt het wel heel erg op de Partij voor de Dieren en dat moeten we misschien toch niet willen. In het kader van dit geweldige plan, en met name ook dat het CDA graag zou willen dat het geen hobbels meer kent en wij verwachten dat bij de ontwikkeling van dit plan er op enig moment toch een vergunning zal moeten worden aangevraagd voor een aantal bomen die gekapt zouden moeten kunnen worden, was onze vraag: heeft de Provincie er al over nagedacht om aan de voorkant aan te geven dat dat met compensatie bij voorbaat natuurlijk allemaal wat sneller gaat dan dat we de strategie hanteren: we'll cross that bridge when we get there? Dus is er in het plan – en ik heb het businessplan niet ingezien – is er in het plan ook een alinea besteed aan de natuurontwikkeling die plaats gaat vinden, of de natuurcompensatie, met voortschrijdend inzicht? Want de vorige keer waren de natuurcompensatie en de kapvergunning niet afdoende. Dan ging het om stekjes en dat was allemaal niet afdoende. Dus in het kader van hoe kunnen we dit plan zo snel mogelijk met elkaar laten slagen, vroeg het CDA zich af: heeft de Provincie aan de voorkant al tips en tricks gegeven over het planten van bomen? We schijnen er nog een aantal honderdduizend te moeten in het 1 miljoen bomen-plan. Dus wellicht in dat kader.

De voorzitter: Even toch, het gaat over de financieringsaanvraag. Het wordt nu gekoppeld aan een voorwaarde qua natuurcompensatie. Ik kijk even naar mevrouw Van Toorenborg. Wilt u daarop reageren?

Gedeputeerde Van Toorenborg: Ik denk dat in vergunningen dat soort dingen goed worden afgesproken. Ik kan dat niet zo uit mijn mouw schudden, wat in die vergunning precies staat en wat precies in dat plan staat ten aanzien van het aantal bomen. Het is gewoon zo dat deze ondernemer zich aan de regels moet houden, een vergunning moet vragen – die krijgt hij al dan niet. Het is het gewone pad.

De voorzitter: De heer Ijpelaar.

De heer Ijpelaar (CDA): En de vraag die wellicht wel te beantwoorden was: staat er in het plan dat bij de Provincie bekend is al dan niet een paragraaf over de natuurontwikkeling, met het voortschrijdend inzicht dat er toch ... Het niet-vertrouwelijke stuk of in de gesprekken die u heeft gehad of ...

Gedeputeerde Van Toorenburg: Het is een beetje ingewikkeld, want dan zit natuurlijk niet in de financieringsaanvraag. Dat zijn dingen die worden geregeld met de gemeente, dus daar gaan wij dan weer niet over. We bespreken vandaag de financieringsaanvraag. Voor een aantal zaken moet deze ondernemer een vergunning vragen aan de gemeente. En daar waar hij bij ons een vergunning moet hebben, gaan we gewoon het vergunningstraject in.

De voorzitter: Dank u wel. Dan dank u wel voor uw bijdragen in de eerste termijn, binnen de tijd. In de tweede termijn verzoek ik de fracties de eventuele wensen en bedenkingen geformuleerd te mailen naar het mailadres dat op het scherm staat, u allen bekend. Zodat we hier daarna over kunnen stemmen. En voor de tweede termijn van één minuut per fractie begin ik bij GroenLinks. De heer Westen, aan u het woord.

De heer Westen (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Dus ik begrijp dat ik de wensen en bedenkingen kan mailen naar dat e-mailadres. Dan heb ik verder eigenlijk helemaal niets eraan toe te voegen. Kijk, we zijn best wel enthousiast over dit project, dus ik kan alleen maar zeggen: laat het dan doorgaan.

De voorzitter: Toch even voor de duidelijkheid, als er wensen en bedenkingen zijn moet u die nu mailen naar de commissiegriffier. Ja? Nu. Want dadelijk kan de commissie zich erover uitspreken. Ja? Aan u het woord, heer Loomans Partij voor de Dieren, tweede termijn.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Ja dank u wel, voorzitter. Ik moet uit gaan vogelen hoe ik dan mijn dingen in de mail ga krijgen, maar goed. Misschien toch nog één vraag. Het organiseren van die evenementen met tot 10.000 bezoekers, zit daar een vergunningsplicht aan? En is daar de gemeente of de Provincie de vergunningverlener? Dank u wel.

De voorzitter: Kunt u mij even helpen wat dat met de financiering te maken heeft? Er ligt hier een financieringsaanvraag voor.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Het gaat om wensen en bedenkingen en de impact op de natuur. Dat heb ik in mijn verhaal ook duidelijk aangegeven. Een van de impacten op de natuur, waar het onderzoeksbureau over geschreven heeft, zijn de evenementen die men op Watersley wil gaan organiseren met tot 10.000 bezoekers. Dat is iets anders dan een paar sporters die daar overdag aan het sporten zijn. Dus als dit soort activiteiten plaatsvindt, ben ik heel erg benieuwd of dat dus vanuit de Provincie gefaciliteerd wordt of vanuit de gemeente. Want dan weet ik waar ik een wens of een bezwaar neer moet leggen. 10.000 bezoekers zijn er nogal wat.

De voorzitter: Heeft u wensen en bedenkingen? Oké. En die heeft u al gestuurd? U krijgt daar hulp voor van uw collega begrijp ik, van de heer Kuntzelaers. Oké. Dan het woord aan de heer Nijskens, VVD.

De heer Nijskens (VVD): Ja voorzitter, wij hebben geen wensen en bedenkingen. En ik denk dat de vraag van de Partij voor de Dieren heel simpel te beantwoorden moet zijn. Het is gewoon vergunning aanvragen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Ijpelaar, CDA.

De heer Ijpelaar (CDA): Ja, het gaat inderdaad sec om een financieringsaanvraag en dus zijn allerlei andere opmerkingen in de eerste termijn natuurlijk echte wensen en bedenkingen. Maar misschien is het wel goed als de Gedeputeerde de commissie kan toezeggen dat ze aan de voorkant met de ondernemer toch even over de natuurontwikkeling en de natuurcompensatie, die waarschijnlijk ooit op het plan staat, het gesprek aangaat. Want het is wel een thema. Dus dat zou in het vrijblijvende kader kunnen. En met voortschrijdend inzicht dat we het er ooit toch over moeten gaan hebben. Dus ik weet niet of dat als een toezegging kan komen, dat we ambtelijk aan de voorkant het gesprek aangaan. En dan is het prima.

De voorzitter: Dank u wel. SVL, de heer Smeets.

De heer Smeets (SVL): Dank u wel, voorzitter. Ja, toch nog even over die € 2,5 miljoen. Kijk, het stuk straalt uit dat we het over € 2,5 miljoen hebben. Maar we hebben het feitelijk over € 5 miljoen. Dus waar ik naar op zoek ben is: hoe zit het dan met het commitment van Rabobank. Of anders geformuleerd, als wij hier in meerderheid zeggen dat we voor die € 5 miljoen gaan, zit er dan überhaupt nog een risico op het feit dat Rabobank zich terugtrekt en dat wij dus uiteindelijk wel voor die € 5 miljoen aan de lat staan, terwijl we dan in het geval dat ze wel meedoen voor € 2, 5 miljoen aan de lat staan? Ik vind het nogal geen kattenpis, die € 2,5 miljoen. En er wordt in mijn optiek nu wat makkelijk overheen gestapt. Dus ik ben echt op zoek naar het commitment van Rabobank, op het moment dat wij hier met zijn allen besluiten om € 5 miljoen uit te geven. En dus eigenlijk € 2,5 miljoen, als Rabobank meedoet.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kuntzelaers, PvdA.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Geen wensen of bedenkingen.

De voorzitter: Dan de heer Van Bijnen, PVV.

De heer Van Bijnen (PVV): Ja, we hebben inderdaad één wens. Die hebben we ook gemaild. En dat is inderdaad: we stappen samen in deze lening met Rabobank of we stappen er niet in.

De voorzitter: Dank u wel. En dan de heer Van Wageningen, D66.

De heer Van Wageningen (D66): Nee, geen wensen en bedenkingen van onze kant.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we iedereen gehad. Dank u wel commissie, voor uw tweede termijn. En dan kijk ik even naar het College voor de beantwoording in de tweede termijn, maximaal vijf minuten gezamenlijk. Aan u het woord.

Gedeputeerde Roest: Ja, dank u wel voorzitter. Het korte antwoord op de heer Smeets ...

De heer Ijpelaar (CDA): Mijnheer de voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Ijpelaar, u heeft een interruptie?

De heer Ijpelaar (CDA): Ja, er is één vraag niet beantwoord uit de eerste termijn, die me nu inschiet. Het ging over de dekking van de overige opstallen, of dat dan afdoende was op het moment dat wij al grondbezitter waren en of die dekking ook echt afdoende is. Want er staat dat er een 100% dekking is van die overige opstallen. Maar ja, is dat dan marktwaarde? Of de Gedeputeerde dat nog kan duiden. Dat was een vraag uit de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel. En aan het College de vraag om op deze vraag alsnog antwoord te geven. Het College.

Gedeputeerde Roest: Ja voorzitter, dan even terugkomend op de eerste vraag uit de eerste termijn. De marktwaarde van de overige opstallen, dat is marktconform € 10 miljoen. Dus die dekking zit daar meer dan voldoende in. En dan kom ik gelijk op de tweede vraag van de heer Smeets, ten opzichte van de Rabobank. Eigenlijk is deze businesscase zo interessant dat wij hem het liefst zelf voor die € 5 miljoen zouden doen. Maar we kunnen hier Rabobank niet negeren, dat is dus het probleem. Als zij mee willen doen, dan moeten we daaraan meedoen. Want wij mogen alleen marktfalen financieren. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Heeft u daar nog iets aan toe te voegen, mevrouw Van Toorenborg?

Gedeputeerde Van Toorenborg: Nou, er zijn vragen gesteld over evenementen. Dat kan ik nu nog niet inschatten, want ik weet niet wat voor evenementen zullen worden georganiseerd en wie daar dan een vergunning voor geeft. In beginsel is het de gemeente die de vergunningen voor evenementen geeft. Bij uitzondering kan het ook wel eens elders liggen. En of we daar dan ook weer financiering in doen, dat moeten we allemaal nog maar zien. Dit gaat echt over: kan het gefinancierd worden en wat is daar vervolgens allemaal voor nodig. En de vergunningen, dat is toch eigenlijk ook al wel een interessant spel hier in huis. Ik geef niet de vergunning, dat is mijn collega Geert Gabriëls. En als iemand een vergunning krijgt, ga ik vervolgens handhaven. Dat moet ook niet in één hand zijn. En u kunt er echt van op aan dat als er een nette vergunning is afgegeven en daar wordt niet conform gehandeld, dat ik handhaaf. Dus dat is de wijze waarop we dat hier doen.

De voorzitter: Dank u wel. Voordat we verder gaan met de wensen en bedenkingen wil ik eerst de toezeggingen doornemen. Maar ik heb geen toezegging gehoord. En als u daar wel op zit te wachten of heeft er een gehoord, dan corrigeert u mij. Als dat niet het geval is, dan schors ik drie minuten om even de ingebrachte, de gestuurde wensen en bedenkingen op een rijtje te zetten, zodat wij als commissie ons er daarna over kunnen uitspreken. Dus ik schors de vergadering drie minuten.

[SCHORSING]

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Waar we normaal de wensen en bedenkingen op het scherm zouden projecteren, hebben we wat problemen met de techniek. Ik wil iedereen dan ook vragen om iBabs te openen, naar het agendapunt van vandaag te gaan, en dan iBabs te verversen. Er wordt aan gewerkt om bij het agendapunt in iBabs de ingebrachte wensen en bedenkingen alsnog voor u beschikbaar te stellen.

De voorzitter: Ik krijg te horen dat de wensen en bedenkingen nu voor u beschikbaar zouden moeten zijn in iBabs bij het agendapunt.

De voorzitter: Dan wil ik het College eerst even de gelegenheid geven om de ingebrachte wensen en bedenkingen, het zijn er volgens mij vier, om daar even op te reflecteren en anders eventueel een advies te geven. Dan zullen we daarna als Commissie ons daar over uitspreken. Het College.

Gedeputeerde Roest: Dank u wel voorzitter. Bedankt aan de Griffie dat ik even hun iPad mag gebruiken. De PVV-wens die spreekt hier over de financiering dient samen met de Rabobank te zijn. Nou, ik heb net al aangegeven dat de Rabobank in principe al gesignaleerd had dat ze het heel graag zouden willen, en dat het voor onszelf een mogelijkheid zou zijn, maar het kan helaas niet om het geheel over te nemen. De Partij voor de Dieren vraagt voor het verstrekken van leningen aan Watersley dat deze partij kan aantonen dat de uitvoering van de plannen niet in strijd zijn met de ecologische en maatschappelijke belangen, en dat heeft gewoon met handhaven te maken. Dus dat is een vanzelfsprekendheid. En voorwaarden verstrekken van de lening van de Watersley dat ze contractueel vastleggen in het onderzoeksrapport van de BRO beschreven compensatiemaatregelen voor de niet-vergunde bomenkap en de aanleg MTB-circuit te zullen uitvoeren. Ook dat is uitvoerig besproken.

Gedeputeerde Van Toorenborg: Ik ga dat niet zo doen. Ik kan dat niet zo toezeggen zoals het daar staat. Dat voert echt te ver. Die financiering, dat kan ik niet. En de laatste, dat ze maar één keer per jaar een groot evenement kunnen organiseren, dat kan ik ook niet.

De voorzitter: Daar gaan wij niet over. De heer Van Bijnen, PVV, voordat we dadelijk als commissie daarover gaan stemmen. De heer Van Bijnen.

De heer Van Bijnen (PVV): Ja, want ik heb het over wens 1 natuurlijk vanuit de PVV. De heer Roest geeft daar een antwoord op alsof het eigenlijk al bijna in kannen en kruiken lijkt te zijn. Nou zo komt het in het stuk niet naar voren. We hebben het over een lening van 5 ton voor de Provincie en mogelijk dat de Rabobank instapt. Ik wil de wens hier neerleggen dat het 100% zeker is dat Rabobank ermee instemt. Want op het moment dat de Rabobank zou zeggen: wij gaan niet mee in die lening, zal dat niet voor niets zijn. En de Rabobank is volgens mij wel heel erg kundig, en het is ook hun core business, natuurlijk, om leningen uit te geven. Dus als hun daar zouden zeggen van: wij doen niet mee, zullen ze daar vast een hele goede reden voor hebben. En dan wil ik niet dat wij als Provincie dan wel blind instappen terwijl de Rabobank dan zegt we willen het niet. Dus kunt u daar nu dan al van zeggen: de Rabobank gaat mee of niet?

De voorzitter: Wilt u daar nog op reageren, want het is aan ons als commissie om ons uit te spreken over wensen en bedenkingen. Dus wat mij betreft gaan we ook dat nu zo doen. U heeft nog een opmerking?

De heer Van Wageningen (D66): Het lukt me niet het op mijn scherm te krijgen. Ik ververs het maar krijg het niet.

De voorzitter: Ververs het nog een keer, en anders lees ik ze alsnog voor.

De heer Van Wageningen (D66): Ik weet hoe je moet verversen maar het is niet gelukt.

De voorzitter: Ok. De eerste waar ik u over vraag om u over uit te spreken is, financiering dient samen met de Rabobank te zijn? En de commissie die dient zich uit te spreken over de ingebrachte wensen en bedenkingen, en die worden met een meerderheid door de commissie overgenomen.

Alleen die met een meerderheid worden overgenomen, worden verwerkt in het Statenbesluit. En voor alle duidelijkheid, misschien is het voor iedereen duidelijk, burgercommissieleden en de plaatsvervangend voorzitter mogen ook meestemmen. Nou, u ziet de ingebrachte punten terug op uw scherm in iBabs, en ik breng ze een voor een in stemming. Dus de eerste is: financiering dient samen met de Rabobank te zijn. Wie is voor? Dat is duidelijk een minderheid. Die gaat dus niet mee als wens en bedenking. De tweede is: de voorwaarde voor het verstrekken van een lening aan Watersley is dat deze partij kan aantonen dat de uitvoering van hun plannen niet in strijd is met ecologische en maatschappelijke belangen. Wie is voor het opnemen van deze wens? Nou, ook dat is duidelijk. Die haalt het ook niet. De volgende is: de voorwaarde voor het verstrekken van een lening aan Watersley is dat zij contractueel vastleggen de in het onderzoeksrapport van Wro beschreven compensatiemaatregelen voor de niet vergunde bomenkap aan aanleg MTB-circuit te zullen uitvoeren. Wie is voor het opnemen van deze wens? Helemaal niemand? Dat is dan voor de notulen. Dank u wel mijnheer Loomans. Die haalt het niet, helaas. En dan de laatste: voorwaarden voor het verstrekken van de lening dat het organiseren van grootschalige evenementen met tot 10.000 bezoekers beperkt wordt tot één keer per jaar buiten het broedseizoen en alleen gedurende daglichturen. Daar komt hij, wie is voor? Nou, dat is helemaal mooi, die haalt het ook niet. Dank u wel. Dan wil ik u met z'n allen vragen: in één ronde van de fracties horen of ze dit voorstel als bespreek- of hamerstuk doorleiden naar PS? Nou, dan beginnen we links.

De voorzitter: De SP heeft geen inbreng is aangegeven, duidelijk. De heer Westen, bespreek- of hamerstuk?

De heer Westen (GroenLinks): hamerstuk.

De voorzitter: Duidelijk. De heer Loomans?

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Tot nader bericht bespreekstuk.

De voorzitter: Bespreekstuk. Nou de heer Kuntzelaers?

De heer Kuntzelaers (PvdA): Hamerstuk

De voorzitter: U kunt hem niet overtuigen hè? Ik vrees het niet. De heer Van Bijnen, PVV?

De heer Van Bijnen (PVV): Een bespreekstuk

De voorzitter: Ook een bespreekstuk.

De voorzitter: Nee, maar voor de goede orde. Mijnheer Van Wageningen. D66.

De heer Van Wageningen (D66): Hamerstuk.

De voorzitter: De heer Smeets?

De heer Smeets (SVL): Hamerstuk.

De voorzitter: Mijnheer Ijpelaar?

De heer Ijpelaar (CDA): Hamerstuk.

De voorzitter: Mijnheer Nijskens?

De heer Nijskens (VVD): Ook hamerstuk.

De voorzitter: Dan wordt het een bespreekstuk, dank u wel. Nou dan zijn we al aangekomen bij agendapunt 8.3: Gewijzigd G-22-008 Statenvoorstel 2e Wijziging Financiële verordening 2020. Ik vraag even of er misschien behoefte is aan schorsing van een minuutje? Die is er wel, dus we schorsen even één minuut voor wisseling van de wacht en dan gaan we verder. Tot zo.

[SCHORSING]

8.3 Gewijzigd G-22-008 Statenvoorstel 2e Wijziging Financiële verordening 2020

De voorzitter: Goed, ik wil u nu vragen uw plaats in te nemen zodat we de vergadering hervatten. Zoals gezegd ligt voor het gewijzigd G-22-008 Statenvoorstel 2e Wijziging Financiële verordening 2020, en u wordt gevraagd de Financiële verordening Provincie Limburg 2020 gewijzigd vast te stellen. En u heeft in de toelichting kunnen lezen dat de aanleiding hiertoe onder meer een toezegging en een motie was. We behandelen dit voorstel in twee termijnen met in de eerste termijn twee minuten per fractie en tien voor GS. Ik begin met het woord te geven aan de PVV. Wie van de PVV mag ik het woord geven over dit onderwerp? De heer Claassen, aan u het woord.

De heer Claassen (PVV): Ja voorzitter, dank u wel. Deze dag doet mij een beetje denken aan de eerste vergadering die wij op ons werk weer fysiek hadden. Dat waar het van tevoren altijd heel strak en rustig, verliep het toch enig, het ligt niet aan u voorzitter, maar het nog wel af en toe wat vrijpostig is, en ach, dat heeft zijn charmes. Ik heb even geen bijdrage. Ik wacht met name de reactie van mijnheer Van Caldenberg af, en mogelijk dat ik dan in een tweede termijn nog wellicht iets toe kan voegen.

De voorzitter: U maakt ons nieuwsgierig. De PvdA. De heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, dank u wel voorzitter. Ja, de Partij van de Arbeid is blij met deze aanpassingen. Die geven ons als Staten meer handvatten ter controle, en het is wat ons betreft gewoon een hamerstuk, dus naar tevredenheid.

De voorzitter: Dank u wel. D66. De heer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): Ja, wat hier staat is goed. Ooit was er wel een mandaat aan het College, vanuit de Staten, voor de investeringen, maar er was geen grens aan het mandaat, aan het College, als het ging om subsidies. Nou dat is iets wat nu eindelijk is rechtgezet. Het was eerder al gebruikelijk om wel een grens daarvoor te houden van € 1 miljoen, maar dat is voor het eerst dat het ook inderdaad in de regels staat van de Staten. En dat hoort natuurlijk zo als je als Staten een mandaat geeft aan je College, dan hoort dat ook in een regel van de Staten te staan. Dus het is gewoon prima zoals het hier geregeld is. Blijft nog één ding te wensen over. Hier staat dat het gaat om subsidies of niet-revolverende investeringen buiten kader. Ja wat nou precies buiten kader is, daar moeten we het nog een keer met elkaar over hebben. Maar dit is niet de plek om dat vast te leggen. Maar daar moeten we wel nog een keertje wat duidelijker krijgen van wanneer is nou een subsidie echt buiten kader en wanneer niet. Maar daar is het niet de plaats voor. Een prima aanpassing van de Financiële verordening. D66 is voor.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Smeets. SVL.

De heer Smeets (SVL): Ja, wij kunnen er ook vrij kort over zijn. We zijn het natuurlijk eens met de aanpassingen. We juichen het toe. Het enige wat ik wel in mijn opmerking wil meegeven, dat hele artikel 11, daar had ik toch heel veel moeite mee om het te lezen en helemaal te begrijpen. Misschien dat ik er wat minder diep in zit, maar dat heb ik drie of vier keer moeten lezen voordat ik ongeveer snapte wat er bedoeld werd. En nu snap ik het eigenlijk nog steeds niet helemaal. Misschien een heel klein beetje duidelijker. Welke kosten vallen nu in welk jaar, en met al die lid 1a en 1b. Ik vond het lastig. Het is misschien ambtelijke taal, dat ik dat niet gewend ben. Dat zou kunnen, maar een klein beetje verduidelijking zou helpen. Maar ik ga ervan uit dat het de ambt belaste druk bij de Provincie vermindert, dus dat juichen we ook toe. Ja, alleen wat lastig om het in één keer goed te vatten voor mij. Dat kan ook aan mij liggen. Maar voor de rest stemmen we in met dit voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Depondt. CDA.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ja, wij stemmen niet in met het voorstel. We hebben destijds ook niet met de motie meegestemd, dus het zou ook niet echt logisch zijn. De hele aanleiding was de discussie over de verhuizing van DSM en het voornemen van het College om daar financieel aan bij te dragen. Ik heb toen ook al gezegd: je moet nooit beleid maken op incidenten. En ik ga ervan uit dat dit een incident is, en een incident blijft, dus moet je daar ook geen beleid op maken. Ik vind, als ik kijk naar de omvang van de jaarexploitatie en investeringen van de Provincie Limburg, dan vind ik deze drempelbedragen veel te laag. Ik vind dat het College handelingsvrijheid moet hebben. Ik vind de oorspronkelijke bedragen veel eerder in lijn met dat principe van die handelingsruimte. Dus, zoals gezegd, we waren het er bij de discussie over DSM niet over eens, bij de motie niet over eens, en we zijn het er nu ook niet over eens. We zijn het overigens wel eens met die andere aanpassingen. Maar ik weet niet hoe dat dan technisch moet of zo. Of we dan tegen het hele Statenvoorstel moeten stemmen of alleen tegen punten 4 en 5, geloof ik. Dat wordt technisch wat onhandig, maar dat zien we dan wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Nijskens, VVD.

De heer Nijskens (VVD): Ja voorzitter, één vraag. Het bedrag, die € 1.265.000. Ik heb geprobeerd te zoeken waar het vanaf komt. Het lijkt net een achtste miljoen en ergens was € 15.000 meer nodig. Misschien dat u dat heel simpel kunt duiden? Ik vond het makkelijker om het te vragen dan om het zelf te zoeken. Verder, wij hadden met de motie ingestemd, dus we stemmen ook in met dit voorstel. En dan wil ik even een linkje leggen. We hebben een discussie gevoerd over de vereenvoudiging van de begroting, waardoor eigenlijk gelden vanuit één kader maar voor één product worden toegekend. Wat voor effect heeft dat hierop? Kijk, met name bij DSM, maar ook bijvoorbeeld bij de Leisure Lane hadden we een hele lijst van budgetten die bij elkaar geschraapt en gepoetst werden om überhaupt een project door te kunnen laten gaan. En hoe werkt het uit met deze verandering?

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan ... Nou, de Partij voor de Dieren is niet meer aanwezig. Daar geen bijdrage. De heer Baneke van GroenLinks. Aan u het woord.

De heer Baneke (GroenLinks): Die is wel aanwezig maar zal zijn bijdrage kort houden. Ook wij kunnen instemmen met het voorstel.

De voorzitter: Dat is mooi. De heer Van Caldenberg. SP.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, we hebben de motie ingediend, en het meeste wat in de motie staat, is verwerkt. Er is wel één ding nog niet verwerkt, en dat is eigenlijk wel jammer. Dat zou ik ook wel graag verwerkt willen zien. Want waar het zich nu op toespitst is € 1 miljoen binnen dat kader of 5 ton buiten het kader. Maar wat wij hebben opgenomen is ook dat als er meer dan € 1 miljoen aan verschillende instrumenten worden ingezet, 9 ton subsidie, 9 ton lening of een agiostorting, noem maar op. Dat zou nog in datgene wat hier staat kunnen. En dat is wat wij eigenlijk ook bedoeld hebben met de motie, om ook dat alles wat boven die miljoen uitkomt dan maar aan ons voor te leggen. Omdat, een Meerssen papierfabriek, een Greenport Venlo, waar allemaal dit soort discussies hebben plaatsgevonden, dus geen incident bij DSM of zo, het gebeurt regelmatig dat we die dan hier terugkrijgen. Ja, als we dat nog kunnen aanpassen, kunnen wij er ook mee instemmen. Anders dan vrees ik dat we het bij de Statenvergadering zullen moeten annuleren. Maar ik hoor graag wat de Gedeputeerde daarvan vindt.

De voorzitter: Dan dank ik de Commissie voor de eerste lijn, en geef ik nu het woord aan de Gedeputeerde, mijnheer Roest.

Gedeputeerde Roest: Ja voorzitter, dank u wel. We stellen eigenlijk twee wijzingen voor hierin. En de eerste wijziging dat is de uitvoering van de motie van uw Staten en mijn toezeggingen die ik toen daarop gedaan heb. Uw mandaat voor de bestedingen buiten de kaders, of een combinatie van de kaders worden hier natuurlijk een stuk duidelijker. En de heer Van Wageningen vraagt terecht om de begroting goed te definiëren. Dat gaan we ook doen bij de begroting 23. De tweede wijziging is technisch van aard. En dat is ook de vraag van mijnheer Smeets, dat hij zei: het is lastig te lezen. En dan doelt hij eigenlijk op de lastneming. Dat is artikel 11, en dat gaat om een bedrag van € 1.265.000 zo uit mijn hoofd. En aangezien dat het een behoorlijke technische vraag is, zal ik dat even aan mijnheer Vonken voorleggen, die daar misschien een verduidelijking op kan toegeven.

De heer Vonken: Ja, dank u voorzitter. Dan pak ik de vraag van de heer Smeets en de vraag van de heer Nijskens. Het is inderdaad een wat taaie materie. Wat er gebeurt, is dat de accountant uit de Commissie BBV landelijk heeft bepaald dat de lastneming van subsidies op een andere wijze moet. Ze willen eigenlijk de baten en de lasten meer in de jaren laten verantwoorden waar ze ook daadwerkelijk plaatsvinden. Waar we in het verleden een subsidie last ook wel eens gewoon in het jaar pakten wat ter subsidie werd beschikt, ook al werd die later uitgeboekt. Wat er dus nu moet gebeuren, kan op twee manieren. Manier 1 is we vormen een reservepot en die laten we vrijvallen naarmate de subsidie uitgeboekt wordt. Of we nemen dit op uit de niet uit de balans blijvende verplichtingen. Nu stellen we eigenlijk voor om voor die laatste optie kiezen, om die reservepot te vormen. Anders gaan we een administratieve mutatie in de jaarstukken moeten doen, die vervolgens de komende jaren weer eigenlijk vervalt. Dan krijg je een heel raar effect, en dat willen we u eigenlijk niet aandoen. En ambtelijk brengt het ook wat werk met zich mee. Daar zit ook de vraag van de heer Nijskens op. Die € 1.2 miljoen grens, die is met samenspraak met de accountant tot stand gekomen, en dat is eigenlijk een materialiteitsgrens om te voorkomen dat iedere kleine subsidie via deze systematiek verwerkt moet worden.

De voorzitter: De heer Smeets. SVL.

De heer Smeets (SVL): Wat we in de jaarrekening straks gaan zien is in de toelichting een hele lijst aan nog toekomstige verplichtingen op basis van een subsidieaanvraag van enig jaar. Dat is wat we gaan zien. En we zien de exploitatie-uitgaven in het jaar vallen. En alle toekomstige verplichtingen

worden dus als een toelichting verder in de jaarrekening toegevoegd. En daar zit dus de administratieve lastendruk op bij jullie?

De heer Vonken: Ja, zoals het nu wordt voorgesteld, wordt het toegelicht en niet uit de balans blijkende verplichting, dus eigenlijk buiten de administratieve jaarrekening. En het alternatief, zoals die ongewijzigd zou zijn, dan moesten we ook daadwerkelijk die mutaties erop voeren. Nu maken we eigenlijk alleen inzichtelijk, we hebben deze subsidie verstrekt. In jaar 1 is daar € 100 van uitgegeven. We moeten daar nog € 900 uitgeven, want dat heeft nou eenmaal in die beschikking gestaan. Dus dat is eigenlijk de meest simpele manier waarop ik het kan uitleggen. Maar de toegevoegde waarde hiervan trek ik eerlijk gezegd ook een beetje in twijfel. Het is de BPV-verplichting die ons hiertoe dwingt.

De voorzitter: De heer Roest, vervolg uw betoog. Er was een vraag van de heer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): Ja, de heer Roest zei dat hij bij de begroting terug zou komen op de vraag van wat is nou binnen en buiten kader? Is dat een toezegging dat u het op dat moment ook gaat doen? Want anders dan moet ik telkens in de gaten houden van zit daar nog wel beweging in, en moeten we niet zelf met een voorstel komen.

De voorzitter: De heer Roest, vervolg uw betoog.

Gedeputeerde Roest: De heer Van Wageningen, dat kunnen we toezeggen. Dus dat is daarmee afgedaan. Dan de vraag van de heer Van Caldenberg over de stapeling. De grens is onder andere aan de orde gekomen bij de behandeling van CIS 3.0. En de redeneringslijn zoals u hem stelt, die ontraden we. De € 2.5 miljoen worden nog Statenbreed vastgesteld zo. Het DSM-debat gaf ook geen aanleiding tot wijziging op dit punt hierin. Dat is mijn antwoord, voorzitter.

De voorzitter: Dat was ook uw bijdrage in de eerste termijn?

Gedeputeerde Roest: Dat was mijn bijdrage inderdaad, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij verder met de ... Nou, vooruit, de heer Smeets.

De heer Smeets (SVL): Als die pot nou erg groot wordt van die niet uit de balans blijkende verplichtingen, dat betekent dus dat wij met z'n allen goed moeten opletten. Want dan staat het dus niet meer op de balans als een verplichting, want je neemt geen voorziening op maar je gaat het toelichten. Dus als dat fors toeneemt, dan is het natuurlijk wel aan ons om te goed te kijken wat die totale schuldenlast nu is van de Provincie. Want is die niet alleen datgene wat op de balans staat. Ook nog een keer ergens in een toelichting wordt dat genoemd. Ik snap dat het voor u een administratieve verplichting is, maar het betekent voor ons wel dat we goed moeten opletten dat mensen de jaarrekening doorspitten. Dat er ergens nog in de toelichting iets staat waar nog een verplichting op zit die niet in de balans staat.

De voorzitter: College.

De heer Vonken: Ja, dank u voorzitter. Ik adviseer inderdaad altijd de niet uit de balans blijkende verplichtingen te lezen. Dat is soms heel interessante kost. In dit geval is het risico eigenlijk niet aanwezig omdat we op het moment dat we een subsidie uitboeken, daar ook altijd een dekkingsvoorstel bijzit vanuit een beleidsmiddel. Dus desnoods dat dat een ongedekte verplichting is

die we niet al uit een beleidspot hebben gedekt. Dus de dekking, die wordt hier niet anders mee dan dat hij tot op heden is geweest. Dus er is altijd dekking voor de subsidies die we in de beschikking hebben opgenomen.

De voorzitter: Ja. Dank u wel. Dan gaan we verder met de tweede termijn, waarin ik ook graag van de fracties hoor, voor zover nog niet gedaan, of we dit voorstel als bespreek- of hamerstuk willen doorleiden naar PS? En deze tweede termijn houden we kort, één minuut per fractie. Dan begin ik bij de heer Nijskens van de VVD. Aan u het woord.

De heer Nijskens (VVD): Wat wilt u van mij weten? Hamerstuk is het daarmee.

De voorzitter: Doe ik het mee. Dat is prima. Mevrouw Depondt. CDA.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ja ik ben een beetje in dubio. Wij zijn waarschijnlijk de enigen die tegen gaan stemmen, maar dan doen we dat. Met een stemverklaring zullen we tegenstemmen.

De voorzitter: Is het daarmee voor u een bespreek- of hamerstuk?

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Nee dan is het een hamerstuk.

De voorzitter: Ja, precies. Dank u wel. De heer Smeets. SVL.

De heer Smeets (SVL): Een hamerstuk.

De voorzitter: De heer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): Met dank voor de toezegging. Het is een hamerstuk.

De voorzitter: De heer Claassens.

De heer Claassen (PVV): Min S. Ik begreep de vraag van de heer Caldenberg heel erg goed, maar het antwoord van het College minder. Dus ik ben nog wel even op zoek naar wat hadden we nog eens bedacht als motie? Welke uitwerking zou die moeten hebben? En ik hoor nu in de beantwoording van het College, dat de interpretatie van het College anders is dan het dictum van de motie gaat, en ik zou heel dicht bij de motie willen blijven. Dus als de uitleg van het College is wat het is, en daarmee niet voldoet aan het dictum van de motie, dan zou ik zeggen dan wordt het een bespreekstuk. Maar ik wacht nog heel even de tweede termijn reactie van het College af.

De voorzitter: Een hamerstuk voor de heer Kuntzelaers. Dan de heer Baneke. GroenLinks. Ja, hamerstuk, toch even voor de duidelijkheid. Dan de heer Van Caldenberg. SP.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja voorzitter, omdat we het altijd gedaan hebben zoals we het gedaan hebben, betekent niet dat we het moeten blijven doen zoals we het ooit gedaan hebben. En eigenlijk is dat een beetje de redenatie van de Gedeputeerde. We hebben het altijd zo gedaan en dat was prima, vindt het College. En daarover hebben we een motie ingediend. En daarmee was het signaal dat wij dat eigenlijk niet vonden. En de interpretatie die daar nu aan gegeven wordt, die is niet in ieder geval conform de strekkingen, en ook niet conform de intentie van de motie. Twee dingen die hier worden geregeld, die zijn goed. En complimenten ook dat we dat overnemen. Maar dat andere zou ik ook eigenlijk ook wel gewoon geregeld willen hebben. En ik ben vooral benieuwd hoe de

Gedeputeerde dat wil gaan doen? En ik weet nog niet of dat nu kan. Maar als dat voor de Statenvergadering zou kunnen, zou me dat een lief ding waard zijn, want ik heb ook niet per se de behoefte om er weer een amendement aan te wijden, eerlijk gezegd.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Roest voor zijn reactie in de tweede termijn, maximaal vier minuten. Aan u het woord.

Gedeputeerde Roest: Ja, ik zal het kort houden, voorzitter. Ik denk dat het misschien heel goed is als de heer Vonken hier even een toelichting op geeft voor het begrijpbaar maken waarom dat zo gedaan is, zoals de heer Caldenberg zegt, waarom we het doen. En misschien dat dat verhelderend werkt, dat dat een iets ander inzicht nog zal kunnen geven.

De heer Vonken: Ja, dank u voorzitter. Dan reageer ik ook direct op de vraag van de heer Claassens, daaromtrent. Als we kijken naar het dictum. Excuses, min S. Als we het dictum van de motie een-op-een hadden uitgevoerd, dan hadden we de grens aangepast die zat op die stapeling van instrumenten, dus de combinatie van een lening of een subsidie. Terwijl de kern van het debat waar de motie is ingediend, met name ging over de DSM-subsidie, die gecombineerd was uit verschillende kaders. Die spelregel, die stond in de Financiële verordening. Dat is de reden waarom het College heeft voorgesteld de Financiële verordening aan te passen, en niet de € 2.5 miljoen-grens uit de Sturing en Samenwerking 3.0 aan te passen. We begrijpen nu uit uw reactie dat u ook een wens heeft, eigenlijk een aanvullende wens, om de € 2.5 miljoen-grens voor de financiering te verlagen. Het College had, ter veronderstelling omdat deze nog redelijk recent is vastgesteld bij de behandeling van Sturing en Samenwerking 3.0, dat dat geen breed gedragen wens is vanuit de Staten. Misschien is het meeste praktische voorstel op het moment dat u deze wens aanvullend blijft houden, om bij het Statenvoorstel deze wijziging op dat punt te amenderen, en dat amendement in stemming te brengen, zodat dan ook op dat moment gezien kan worden of die wijziging van de € 2.5 miljoen-grens, die nog redelijk recent door de Staten is vastgesteld, ook Statenbreed nu aan wijzigingen onderhevig is. Dat zou eigenlijk het meest praktische procesvoorstel zijn.

De voorzitter: Was dat ook de bijdrage van de tweede termijn van het College?

Gedeputeerde Roest: Dat was de bijdrage van de tweede termijn, ja.

De voorzitter: Ok. Dan ga ik nog even eerst terug naar de heer Claassen of het een bespreek- of hamerstuk is?

De heer Claassen (PVV): Ja, ik ben blij met de toelichting voorzitter, omdat wij als fractie wel de veronderstelling hadden dat dat de intentie was van de motie en het daaronder liggende dictum. En ik denk dat het heeft te maken met hoe je dat dan interpreteert. Iedereen heeft dat op zijn eigen manier gedaan. Dan denk ik dat het de meest democratische weg is om te doen, dat we zeggen dan wordt het een handelstuk, en dan bezinnen we ons op een amendement, en dan zien we wel hoe de vlag erbij hangt in de Staten. Of het dan een geamendeerd stuk wordt of dat het is wat er vandaag voorligt.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Claassen. Het is een bespreekstuk, en de heer Van Caldenberg van de SP is het daar mee eens zie ik. Nou dan wordt het doorgeleid naar PS, naar de Staten, als bespreekstuk. En ik constateer dat er één **toezegging is gedaan, en dat is het geven van helderheid over wat hoort binnen en buiten de kaders**. En ik heb u horen dat u dat voor Begroting 2023 wil doen. Kunt u die termijn iets concreter maken? Kunt u daar een datum aan hangen? Dat willen we namelijk altijd graag.

Gedeputeerde Roest: November voorzitter.

De voorzitter: We zijn even hardop aan het denken of dat niet na de begroting is, of dat niet te laat is, november.

Gedeputeerde Roest: De toezegging is voor de begroting voorzitter.

De voorzitter: Helemaal goed, dank u wel. Nou, dan constateer ik dat het punt afdoende besproken is en inderdaad als besprekstuk wordt doorgeleid naar PS. En daarmee komen wij aan agendapunt 8.4 Rondvraag/mededelingen die er niet waren. Agendapunt Bedrijfsvoering. Rondvraag/mededelingen, ook niet. En dan komen wij bij agendapunt 10. Economie, het GEWIJZIGD G-22-009 Statenvoorstel inzake nota Grond- en Vastgoedbeleid 2022-2025 brief GS van 24-02-2022. Ik schors even de vergadering. Een aantal mensen zijn heel enthousiast om de wisseling mogelijk te maken. Voor één minuut.

T 9096

In de begroting 2023 wordt het begrip ‘binnen/buiten’ kaders gedefinieerd.

[SCHORSING]

De voorzitter: Ik wil iedereen verzoeken om weer plaats te nemen. Dan heb ik ook nog even een huishoudelijk iets. Elk voordeel heeft zijn nadeel natuurlijk. Er stond met de verwachte agenda en de tijd, om 17.00 uur geen rijsttafel, zoals de heer IJpelaar dat aangaf, maar wel een warme snack, soepje et cetera voor u gepland. De vraag is of u daar zó aan gehecht bent dat we dat door laten gaan, of dat we denken van nou, we zeggen het af en we gaan meteen na afloop van deze vergadering zonder warme snack naar de volgende afspraak. Dat is even aan u.

De voorzitter: Dan constateer ik dat we het eten afbestellen.

Nou, agendapunt 10. Statenvoorstel Nota Grond- en Vastgoedbeleid 2022-2025.

9 BEDRIJFSVOERING

9.1 Rondvraag/mededelingen

10 ECONOMIE

10.1 Gewijzigd G22 009 Statenvoorstel inzake Nota Grond- en Vastgoedbeleid 2022-2025 Brief GS van 24 februari 2022

De voorzitter: Zo. Nou, aan PS wordt gevraagd de Nota Grond- en Vastgoedbeleid 2022-2025 vast te stellen, en u heeft in iBabs de nadere toelichting op dit punt kunnen lezen. We behandelen dit voorstel in twee termijnen, met in de eerste termijn maximaal vijf minuten per fractie, en twaalf minuten voor GS. En dan begin ik met het woord te geven aan de heer Claassen van de PVV. Aan u het woord.

De heer Claassen (PVV): Nou, dank u wel voorzitter. Beetje dichterbij gaan zitten. Twee lijvige documenten die heel veel te bieden hebben, heel veel handvatten en inzichten om het beleid op te maken, dat kan ik namens onze fractie wel vaststellen. Maar het zegt heel weinig over de Provinciale Staten, de rol van de Provinciale Staten. En dan kan gezegd worden: ja, maar dat is niet aan de orde

vaak bij dit onderwerp, maar onze fractie vindt dat dat wel meer zou moeten zijn. En daarom willen wij vandaag daarop inzoomen. Want pak bijvoorbeeld de verkoop van de grond Wellsmeer. Daarbij wordt de context waarom grond verkocht wordt, wordt dan heel belangrijk. Want dat kan namelijk wel een politieke geladenheid hebben. En op het moment dat een bepaalde grondverkoop leidt tot een politiek effect – en bij Wellsmeer wordt dat gebruikt voor de gemeente, dat dat een energiebedrijf gaat worden en het land kan vervuilen met zonnepanelen, dat daar ridicule windturbines op gezet kunnen worden. Dan heeft dat een politiek effect. En op het moment dat het een politiek heeft, vindt de PVV, zou grondverkoop, althans, gewaardeerd op de context waarvoor die grond verkocht wordt, zou daar een politiek oordeel onder moeten hangen. En we zien nu, ook in deze stukken, dat eigenlijk niet terug, helemaal niet terug. En we zijn ook benieuwd hoe het College daarnaar kijkt. Ziet het College toch dat daar een weeffout in grondverkoop en aanbesteding zit als het gaat over de rol van Provinciale Staten, als daar een politiek effect op zit? Zoals ik net al zei: als fractie vinden we de inhoud van de beleidsstukken wel voldoende uitgangspunten bieden voor een beoordelingskader. En dan zou je juist dat als beoordelingskader kunnen gebruiken als het om het vraagstuk gaat waar een bepaalde context achter zit, en dus dat Provinciale Staten aan zet is, en niet GS. Want we lezen wel in de stukken dat er veel teruggekoppeld wordt aan Provinciale Staten, maar dat is meer retrospectief, en dan kun je als Provinciale Staten niets meer, dan is het te laat. Met andere woorden, hoe wordt de controlerende taak effectief als er dan geen instemmingsplicht geregeld is? Dat is bijna in alle gevallen aan de hand, en wij zouden dat graag anders willen zien. Twee verduidelijkende vragen, voorzitter, als het nog mag. Er staat: 'Bij vaststelling kredieten financiële begroting aankopen buiten exploitatieopzet.' We vroegen ons af wat dat precies betekent, misschien kan het College daar een antwoord op geven, en ook met voorbeeld uit het verleden wat dat dan precies is, wat GS dan doet. En hoe ziet het College dan de rol van Provinciale Staten bij dit onderwerp? Want er staat wel in het stuk dat daar PS iets mee zou kunnen, maar ik krijg echt niet voor de geest wat dat dan zou moeten zijn. En tot slot, 'bij het in eigendom en erfpacht verhuur geven/nemen van grond en onroerende zaken,' staat ook iets waar PS iets mee zou moeten, rol PS. 'Vaststellen beleid voor verkopen beheer en uitgifte.' En dan vragen wij ons af: hoe verhoudt zich dat tot het, ja, tot het betoog wat ik net hield. Vaststellen beleid, maar we kunnen dan achteraf, als dan bepaald beleid wordt ingezet, het College daar niet meer op aanspreken of daarop corrigeren, blijkbaar. Althans, zo kijkt onze fractie ernaar. Dus kortom, graag een beschouwing van het College als het gaat over de context van grondverkoop of aankoop, en de positie van PS of dat niet steviger zou moeten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mooi binnen de tijd. De heer Van Wageningen, D66. Aan u het woord.

De heer Van Wageningen (D66): Dank u wel. Ja, we hebben wel naar dit voorstel uitgekeken, ook al omdat we verwachten dat er een overzicht bij zou zijn over welke grond en welk vastgoed we nou eigenlijk hebben als Provincie. En ja, de Staten hebben erom gevraagd hè, dat was de motie Jenneskens in november. Die vraagt er eigenlijk om voor de nota grondbeleid daar al een proeve van te krijgen, een soort nulopgave. En ja, eigenlijk zien we dat nog steeds niet. Er zit weliswaar een bijlage bij dit stuk waarbij ... Het is een soort invuloefening wat je de manier waarop het College het ooit allemaal wil gaan aangeven, maar eigenlijk had het nu al aangegeven moeten zijn, als je die motie volgt. Ja, de vraag is dus eigenlijk van kunt u dat niet als ... Aangezien het beleid over grond gewoon moet beginnen met wat hebben we aan grond? Gaat het nog lukken om die invuloefening voor 1 april te doen, voordat we het in de Staten behandelen? Dan weten we waar we het eigenlijk over hebben. En ik geef alvast aan dat het wel een compleet overzicht moet zijn. Dus er staat in het stuk, het doel van de rapportage zou dan worden de stand van zaken geven over het brede spectrum waarin het Cluster Grond en Vastgoed actief is. Nee, het gaat niet alleen over de grond waarmee het Cluster Grond en Vastgoed actief is. Als er een verschil tussen is dan gaat het over alle grond van de provincie. Of is dat precies hetzelfde? Als dat precies hetzelfde is, dan hoor ik het nu vast graag.

Misschien als voorproefje erop, in welke categorie van het meerjarenperspectief Grond- en Vastgoedbeleid zouden dan die hectares vallen die IKL beheerde? En kunnen we in zo'n meerjarenperspectief dan zien wat het plan daarmee is of wat daarmee is gebeurd? En over ons bezit via verbonden partijen, zoals Maastricht Aachen Airport, of Ruimte voor Ruimte of de campussen, staat dat er niet in de meerjarenprognose over zal worden gerapporteerd, maar wel in het hoofdstuk Verbonden Partijen in de jaarstukken. Maar als je naar die verbonden partijen kijkt, dan blijkt daar tot nu toe niet uit hoeveel hectares die verbonden partijen nu in bezit of wat hun plan daarmee is. Dus kunt u toezeggen dat u linksom of rechtsom dat inzicht wilt gaan bieden? En dan hebben we het natuurlijk over de verbonden partijen die echt eigenlijk 100 procent Provincie zijn, zoals de voorbeelden die ik net noemde. Misschien los van de campussen, maar Maastricht Aachen Airport, 100 procent Provincie, Ruimte voor Ruimte, 100 Procent Provincie. In dat geval moeten de Staten ook weten hoeveel ze nou hebben en wat ze ermee doen. Dus ik bedoel niet WML bijvoorbeeld zoiets. Dat is het ene punt. Goed inzicht is nodig om dit te kunnen beoordelen en hier iets mee te kunnen. Tweede punt is: D66 Maastricht wil dat het grondbezit van de Provincie actiever wordt ontwikkeld en ingezet ten behoeve van de maatschappelijke opgave. En ik ben het met de PVV, die net even er snel uit is, wel eens dat de Staten daarbij ook aan zet moeten zijn. We vragen er ook consequent om, als het gaat om de omgevingsvisie, over de energiestrategie, over het stikstofbeleid, telkens als dat aan de orde is dan vragen we van: kan het grondbeleid worden ingezet om al die beleidsstukken een stuk verder te brengen? En nu het grondbeleid er is zien we dat er wel analyses zijn op dat punt, maar weinig voorgenomen acties. En hoe kunnen we die lethargie doorbreken? Dat is dan onze vraag. Hoe kunnen we de potentie van het instrument grondbezit daadwerkelijk inzetten om Limburg sterker en schoner te maken? En een voorbeeld van andere provincies: Noord-Brabant heeft het beleid dat ze in de markt zijn om grond te kopen, en dan weer te verpachten voor natuurinclusieve landbouw. Zoiets zou ook zeg maar de doelstellingen van de Provincie Limburg helpen, en met de inzet van het grondbeleid. Ja, dergelijke dingen zouden we graag hier zien. De Provincie Utrecht koopt overtollige kantoren en bouwt ze om tot woonruimte waar heel veel behoefte aan is. Vastgoedbeleid wat mogelijk toch wel hier, ook voor Limburg, een voorbeeld kan zijn, en dergelijke dingen hadden we graag hier gezien. Kunt u op die voorbeelden reageren en ook op de algemene vraag van moet er niet wat meer inhoud bij het grondbeleid?

De voorzitter: Ik ga u vragen om af te ronden, mijnheer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): Dat waren de vragen.

De voorzitter: Dat is fantastisch. Mevrouw Voncken, neem ik aan, van het CDA. Aan u het woord.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Dank je wel, voorzitter. Ja, het Grond- en Vastgoedbeleid is een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van volkshuisvesting, economie, natuur, water, groen en infra te bereiken. En wij lezen in het stuk dat de Provincie een 'meer passend grondbeleid' wil gaan voeren. Dat is stap één. De rol- en instrumentkeuze wordt per project of casus of bepaald. Op basis van het provinciaal belang, de inhoud van het initiatief en eigendomssituatie. Maar de vraag is dan: wie bepaalt nou welke strategie dat je per project gaat kiezen? Is dat een rol voor PS? En dat sluit ook mooi aan bij de voorgangers. Wie gaat daar nou over? Is het nou zo dat GS ons laat weten welke mate van actieve grondpolitiek al dan niet ingezet wordt? Of is het zo dat wij daar vooraf iets van kunnen vinden? Dus dat mis ik eigenlijk een beetje in het stuk. Hoe gaat dat nou, en waar is nou die rol van PS? En hoe concreet ben je? Want ik sluit aan bij de vorige sprekers, dat missen wij ook een beetje. Het idee ontstaat bij ons – de vorige nota was uit 2007, we zijn ondertussen een stuk verder – dat het de bedoeling is om te komen tot een meer actieve grondpolitiek. Hebben we dat goed opgevat uit deze nota, of is er toch iets anders bedoeld? Met name wordt er gesproken over een pot

geld waar € 22 miljoen inzet ten behoeve van strategische aankopen. Die pot is er al uit 2014, die zou revoluerend ingezet worden. Maar onduidelijk is, ik lees er ook helemaal niets over, van: is er al een deel van dat geld besteed? Zo ja, waaraan? Als dat niet zo is, wat is dan de bedoeling van dat geld? Waarom wordt dat dan nu naar voren gebracht van: we gaan die middelen inzetten? En wat hebt u dan voor ogen om met dat geld te gaan doen? Dus daar zouden wij graag wat meer duidelijkheid over hebben. Dan lezen wij verder op bladzijde 7 dat er sprake is van het ontwikkelen van een landelijke grondbank. Dat verbaast wel, als je ziet dat nog niet zo heel lang geleden juist alle gronden die van het Rijk waren, van DLG, die overgedragen zijn naar de Provincie. Wat moeten we ons dan voorstellen bij die landelijke grondbank? Moeten dan die gronden weer allemaal terug in die grondbank? Of wat ... Hoe moeten we dat zien in relatie tot de ontwikkelingen van de afgelopen jaren? Dan zie je verder nog de verschillende, zeg maar, onderwerpen waar grond- en vastgoedbeleid aan de orde is. Wij zouden toch in ieder geval ervoor willen waarschuwen, zeker gelet ook op recente ontwikkelingen, dat we vooral ook de rol voedselproductie goed scherp in beeld houden, en dat dat een hoofdthema en een hoofdzaak van het Limburgs grondgebruik moet blijven. We lezen verder namelijk ook dat de nog te realiseren natuur, 1100 hectaren nog, dat dat heel erg complex is. Wat maakt dat nou zo complex, vragen we ons af? Kunt u dat toelichten? En als dat zo complex is, moeten we dan misschien niet temporiseren? Want wat maakt dan dat dat, als het zo complex is, en complex is meestal ook duur, wat maakt dan dat je dat nu toch wilt doen? Moet je dan misschien niet een beetje een pas op de plaats maken? En ik neem alvast een voorschot: volgende week op de agenda van RLN staat een stuk, en dat gaat over de kosten van natuurbeheer, en daar kunnen we al zien dat in de komende jaren het tekort van € 3,8 miljoen per jaar oploopt naar € 6,8 miljoen per jaar. Kosten van natuurbeheer. Structureel. En ja, dat is allemaal prachtig, maar wat gaan we dan niet meer doen? Wat ruilen we dan in om dit te kunnen betalen? En we gaan dus nu nog meer natuur ontwikkelen die heel complex en duur is. Dus ik zou daar graag een antwoord op hebben. Hoe moeten we het een in relatie tot het ander zien? Dan natuurlijk ook de rol van de Provincie op de woningmarkt. Deze Statenperiode is € 25 miljoen uitgetrokken om aan Kwaliteit Limburgse Centra een impuls te geven. Het geld is niet allemaal weggezet, dat is dus niet helemaal gelukt.

De voorzitter: U heeft nog 30 seconden.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): O jeetje, dat is wel heel weinig. Kan er ook gekeken worden of de Provincie grondeigendom heeft op plekken waar zeg maar woningbouw nader ontwikkeld kan worden? En dan misschien tot slot, dat is eigenlijk nog wel een vraag die ik graag zou willen horen, ik heb van de week gehoord dat de Provincie een boerderij in het noorden van het land gekocht heeft ten behoeve van stikstofuitstoot. Mijn vraag is: kunt u daar opheldering over geven? Is dat waar? En zo ja, waarvoor is dat dan aangekocht? Ik zie u heel verbaasd kijken. Misschien is het een broodje-aapverhaal, maar ik heb het wel horen vertellen. Dat zou wij graag opgehelderd zien.

De voorzitter: De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Ja via u voorzitter, volgens mij was dat een vraag die u had kunnen inbrengen bij het begin van de Commissievergadering. Het heeft weinig te maken met het onderwerp waar het nu over gaat. Want u gaat nu via via toch proberen vragen te stellen die u misschien ook op een andere manier had kunnen doen aan het begin van de vergadering. Even gewoon een punt van orde. Ik denk dat dit een slimme manier is, maar niet een manier waarop het zou moeten.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Volgens mij hoort dat ook bij die grond en vastgoed.

De voorzitter: Waarvan akte. Via de voorzitter graag. Dat was uw bijdrage. Nou, de heer IJpelaar is het eens. Ja. Goh. Zijn er nog meer verrassingen? Oké. Dan geef ik nu het woord aan de heer Loomans van Partij voor de Dieren. Aan u het woord.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Ja, dank u wel voorzitter. Als het gaat om grond dan denkt de Partij voor de Dieren niet in termen van winst en markt, maar van zorgplicht. Grond bezit je niet, maar beheer je om ze te kunnen doorgeven aan volgende generaties. Dus niet als bron van speculatiewinsten. Als je kwaliteit toevoegt aan grond, dan moet dat beloond worden, zowel bij natuurinclusieve landbouw waarbij de grond verrijkt en meer bodemleven gaat bevatten. Dat is onze visie, ik kom daar nog op terug. Maar we leven helaas wel in een grondmarktwereld, waarin grond een winstobject is. En als dat de realiteit is, moet je als overheid niet aarzelen om daarin actief op te treden om maatschappelijke doelen te kunnen realiseren en winsten die er gemaakt worden aan de gemeenschap ten goede te laten komen, en niet aan speculanten. De nota mondt qua beleidskeuzes uit in een tabel op pagina 21, die wordt toegelicht in het vervolg, waarmee je alle kanten op kunt. Zo veel variabelen, dat je er iedere keuze mee kan rechtvaardigen, achteraf en in de toekomst. Dat is een carte blanche voor het bestuur. Begint al met de startvraag: Is er sprake van een provinciaal belang? Is het maken van winst een provinciaal belang? We missen in ieder geval de nadere criteria voor dit belang. Is het dan beter om te kijken naar wat de Provincie in de praktijk doet? Is Provincie Limburg bijvoorbeeld actief voor maatschappelijke opgaven? Volgens het overzicht op pagina 22 actief of proactief, maar heel beperkt. Alleen bij VDL, Ooijen-Wanssum en provinciale wegen. Wij missen, afgezien van de stukjes natuur bij Ooijen-Wanssum, natuur, water, de energie- en landbouwtransitie. Wat is natuur dan geen maatschappelijke opgave? Schoon water, natuurlijke waterlopen ook niet? En de energietransitie? Waarom de handen op de rug gebonden als er geen actief of proactief grondbeleid op die onderwerpen is? Wat is de visie van GS hierop? Dus op grondbeleid bij natuur, water en de energietransitie. Graag in ieder geval duidelijkheid daarover in het uiteindelijke Statenvoorstel. Terugkomend op het visiedeel. Moet je niet een subsidie instellen op waardetoevoeging aan de grond? De landbouwtransitie wordt immers wel genoemd als maatschappelijke opgave. De koolstofvastlegging, meer bodemleven. Hoe dat kan daarover wordt steeds meer bekend, onder andere vanuit de Louis Bolk Stichting. Of op een andere manier, door bijvoorbeeld de twee jaar grondverrijking, die nodig is als transitieperiode, naar biologisch telen te financieren. Dan zou je kunnen betalen uit de winsten die je maakt in de grondexploitatie. Of door een heffing op gronddegradatie. Graag een reactie van de Gedeputeerde. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ruimschoots binnen de tijd. Dan nu het woord aan de heer Baneke van GroenLinks.

De heer Baneke (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ja, dit stuk is natuurlijk een vrij technisch stuk, maar heeft wel inhoudelijke complicaties. En ik sluit mij aan bij mijn buurman. Wij hebben dit gelezen met ons gedachtegoed in het achterhoofd, en we vinden het wel voornamelijk economisch gemotiveerd. Terwijl we, mevrouw Voncken refereerde er ook al aan, als de Provincie ook behoorlijk grote opgaven hebben op andere gebieden, namelijk we hebben nog 1100 hectaren natuur te realiseren en die ons wettelijk zijn voorgeschreven ... Dat is een Rijksopgave. Die kun je niet temporiseren, dat zal gewoon moeten gebeuren. En als ik dat stuk op die materie lees, en ik zie als eerste criterium van als we er geen geld aan kunnen verdienen – ik vertaal het maar even vrij – dan vinden wij het geen provinciale taak. Ja, dan wordt dat verderop weer verzacht, ja, maar dat geld kan ook ingebracht worden door middel van subsidies en zo voort. Ik vind het best een boude bewering als je het bekijkt vanuit een blik met de natuur in je achterhoofd. Dat vinden wij een heel belangrijk punt, en wij worstelen een beetje met hoe we dat hierin kunnen veranderen. Daar zullen we in de

fractie nog afdoende over praten, maar ik wilde het wel alvast in het eerste termijn meegeven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank je wel. De heer Van Caldenberg, SP.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja voorzitter, ik was het in hele grote lijnen eens met de heer Loomans van de Partij voor de Dieren en in opvolging daarvan ook met de heer Baneke, totdat de heer Loomans ging vertellen dat hij dan maar, zeg maar, accepteerde dat er een markt was en dat de overheid daar dan in mee moest gaan, in die markt. Ik snap wel waarom hij dat zegt, maar ik vind dat de overheid veel meer is dan alleen maar een speler die zich op de markt begeeft. Ik vind namelijk dat de overheid ook bepaalt welke spelregels er op die markt zijn. En wat ik in die Nota Grond- en Vastgoedbeleid wil hebben is eigenlijk: hoe gaan wij nou grondspeculatie tegen? En een instrumentarium en een kader daarvan zou ik eigenlijk in deze nota willen zien. Die zie ik nu niet. We hebben het een tijdje geleden, volgens mij de vorige Commissievergadering, gehad over die speculatie in Maastricht, de grote megaloods van de heer IJpelaar. Of ja, niet van de heer IJpelaar, maar ...

De heer IJpelaar (CDA): Ik heb wat gemist, geloof ik.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja. En daar in die discussie zeiden we eigenlijk allemaal: er gebeuren een heleboel speculaties die eigenlijk het maatschappelijke belang, zoals we dat met zijn allen gedefinieerd hebben, tegenwerken, en eigenlijk het maatschappelijke belang alleen nog maar verder op kosten jagen. En volgens mij moeten we dat niet meer willen. Toen zei de Gedeputeerde: ik heb u goed gehoord, maar dan zou ik wel verwachten dat dat instrumentarium en dat kader ook hier nu instaan, zodat we daar ook iets aan kunnen gaan doen. Want anders dan gaan wij mee in die ratrace, als overheid, en jagen wij onze burgers meer en meer op kosten, en zijn er toevallig enkele rijke stinkers die het zich kunnen veroorloven en die wij dan met zijn allen met overheidsgeld aan het spekken zijn, en daar ben ik niet zo voor.

De voorzitter: Punt. Er is een interruptie van de heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Ja, interruptie via u voorzitter, met een vraag aan mijnheer Van Caldenberg. Is dat dan ook niet een pleidooi voor het pleidooi wat ik hield in mijn termijn? Als je op wilt komen voor wat leeft in de samenleving, en als volksvertegenwoordiger richting wilt geven aan het beleid van die overheid, en dat geluid wat je vertegenwoordigt daarin wilt laten doorsijpelen, dat je dan toch ook wel voldoende instrumenten moet hebben om hier sturing aan te kunnen geven. En bent u het niet met me eens dat zoals het er nu bijligt echt te weinig sturing is voor Provinciale Staten om richting te geven, of bij te stellen.

De voorzitter: De heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, ik heb niet helemaal meegekregen, en dat is mijn eigen schuld, dus dat ligt niet aan u, wat u in de eerste termijn allemaal gezegd heeft. Want toen zat ik nog met de heer Schulpen te vertellen. Hebben we hier te weinig sturingsinstrumenten? Ja, zeker hebben we hier te weinig sturingsinstrumenten. Want ik denk dat het nodig is dat wij als overheid gaan ingrijpen, want op het moment dat we het volledig aan de markt gaan overlaten, dan blijft deze speculatie alleen maar leiden tot ongewenste ontwikkeling. En wij moeten niet als overheid in één keer een speler gaan worden op die markt, maar wij moeten ook de spelregels van die markt bepalen. En ik vind dat we dat steviger mogen doen.

De voorzitter: U heeft nog 30 seconden.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, die zijn nu klaar. Dus dat is verder niet meer nodig.

De voorzitter: Dat is fantastisch. Dan geef ik nu het woord aan de heer Lodewijks van de VVD. Aan u het woord.

De heer Lodewijks (VVD): Ja, dank u wel. Interessante, laten we zeggen, uitgangspunten en stellingnames, die ik ook wel verwacht had. Ik heb echter die nota echt met name vooral gelezen als een kadernota, in de zin van aspecten die allemaal voor gaan komen op het moment dat je bezig bent met grond of met aankoop en verkoop van grond, of onroerend goed. Dus het is voor mij meer een aspectennota waarbij je op een gegeven moment per project kijkt van: hé, wat speelt hier nu? En als ik vanuit dat oogpunt lees, dan vind ik het een mooie nota, en met name omdat deze ook kiest om, laten we grond- en vastgoedbeleid niet als doel te nemen, maar inderdaad als instrument in het bewerkstelligen van bepaalde doelen, zoals mevrouw Voncken ook aangaf, op het gebied van huisvesting, economie, natuur, groen en zo voort. Wat ik ook inzichtelijk vind is dat de mogelijke rollen die je kunt spelen als overheid hier goed worden beschreven, en ook een overzicht wordt gegeven van een aantal beschikbare instrumenten. Dat zegt nog niets over welke rol we straks hebben als PS bij de inzet van die instrumenten. Maar in die zin heb ik hem wel gelezen, van: goh, je kunt daaraan denken en daaraan denken, en dat geeft mij een afwegingskader om bij bepaalde projectvoorstellen aan te geven: goh, daar moeten we nu zo denken, en waarom denkt GS nu zo? Er wordt ook gezegd van ja, we kunnen verschillende rollen opnemen. Ik denk dat dat vastgoed- en grondbeleid altijd bij projectvoorstellen een maatwerktraject moet zijn, waarbij soms actief, soms passief, soms faciliterend wordt opgetreden. En dat is in deze kadernota volgens mij goed weergegeven, dat de drijfveer moet zijn een consistente rol bij de inzet van instrumenten in een steeds complexer wordende, dat is ook al genoemd, wereld, met een toenemen aan belangen van stakeholders. En vandaar dat die kadernota mij ook die bewegingsruimte volgens mij geeft, om daarin te acteren. Twee sterke elementen vind ik in feite, ja, de uitwerking van de beoordelingsformat, omdat het een route geeft waarlangs je op een gegeven moment zegt: zo concludeer ik de opstelling van de Provincie. En ik vind toch wel de aandacht die in de nota wordt gegeven aan strategisch portfoliomanagement, om de vastgoed- en grondpositie op de lange termijn ook gezond te houden, vind ik twee belangrijke stappen. Toch heb ik wel een paar vragen nog, maar die zitten meer niet op de inhoud, maar op het proces, en de heer Loomans gaf daar volgens mij ook al even een voorschotje op. U schetst dat die analyse van stap twee in een dynamische context plaatsvindt. Dus er komt een voorstel, en die kan worden afgewezen. De vraag is: door wie wordt deze dan afgewezen? Is dat PS? Of is dat iemand anders? En stel je voor dat de partijen waarmee je optreedt het daar niet mee eens zijn, hoe vindt die dynamische context dan plaats? Is daarvoor een procedure? Kunnen die partijen een beroep ergens aantekenen? Kan er tegen de uitkomst van zo'n analyse in beroep worden gegaan? Ik weet het niet. Maar vele stakeholders ... En in zo'n voorstel kunnen niet alle stakeholders, laten we zeggen, bediend worden.

De voorzitter: Er is een vraag over van de heer Claassen. De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Ja voorzitter, het is fijn om te horen dat u vooral ook, u benoemt het kort, maar u neemt het vooral op voor de stakeholders en de risico's die eraan zitten, maar dat kun je dus wellicht voor zijn door de belangrijkste stakeholder dat het hoogste bestuursorgaan van de Provincie is in relatie tot die context die u benoemt. Bent u het dus eigenlijk met mijn betoog eens. Klopt dat?

De voorzitter: De heer Lodewijks.

De heer Lodewijks (VVD): Ja, voordat ik nou ja of nee ga zeggen, dat werkt zich uit in de verschillende voorstellen die we gaan zien. En dat vind ik juist weer de meerwaarde van deze nota, dat je dus die verschillende aspecten kunt wegen op een gegeven moment. En voor mij geeft de nota aan: dit zijn de randvoorwaarden. Dus nog even los van wat u net aangeeft, die ruimte zit er, wil nog niet zeggen dat je per project het daar ook mee eens moet zijn.

De voorzitter: De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Ik ben het ook met u eens dat we niet aan micromanagement moeten doen, mijn punt is dat in de nota zoals het er nu ligt er te weinig handvatten zijn voor ons als Provinciale Staten als actor in het hele verhaal.

De voorzitter: De heer Lodewijks.

De heer Lodewijks (VVD): Die vraag heeft u gesteld, daar komt ook een antwoord op. Voor mij heb ik hem niet als zodanig gelezen, voor mij zijn het aspecten waar je aan kunt sturen en sleutelen. En die rol zou ik graag geëxpliciteerd zien. Even een andere vraag, is nog een historisch vraagje, conform het advies van de Rekenkamer wordt gevraagd om te investeren in de kennis, kunde en capaciteit van het cluster vastgoed binnen de Provincie. In de nota staat ook dat de Provincie op dit moment daarvoor een evaluatie uitvoert van de huidige werkzaamheden.

De voorzitter: Ook u heeft nog 30 seconden, mijnheer Lodewijks.

De heer Lodewijks (VVD): Oké, dan ga ik heel kort zijn. Zijn die evaluaties van die resultaten inmiddels al bekend? En heeft er al een, laten we zeggen, versteviging van die capaciteit van die organisatie plaatsgevonden? Dan had ik nog even een vraag, ik zal hem heel kort formuleren, er wordt aangeduid, de spelregels die schrijven wij op in de nota Zo Werken Wij, maar er komt een dubbel geluid. Enerzijds ligt die nota, ligt die er, of moet die geactualiseerd worden? En als die geactualiseerd moet worden, wanneer komt die dan? En dan ben ik natuurlijk geïnteresseerd: als u dit beleid wilt evalueren, wat zijn dan de aspecten waarop we gaan kijken? Kortom, wanneer noemt u dit vastgoed- en grondbeleid een succes?

De voorzitter: Dank u wel de heer Lodewijks. Dan kijk ik even naar de heer Satijn van het College. Het is geen usance om nu te schorsen en het College de tijd te geven voor de beantwoording, dat is ook in de Agendacommissie besproken. Echter, er zijn nogal wat vragen gesteld, dus ik kijk even naar de heer Satijn of de behoefte om even te schorsen er wel is, en zo ja voor hoelang.

Gedeputeerde Satijn: Ja voorzitter, die behoefte is er, er zijn toch vragen over een heel breed scala gesteld, en ik wil uiteraard uw Commissie zorgvuldig beantwoorden. Het zal niet zo lang zijn dat u de rijsttafel weer moet gaan bestellen, dus ik stel voor dat we dat beperken tot tien à vijftien minuten max, voorzitter.

De voorzitter: Dan schors ik de vergadering vijftien minuten.

[SCHORSING]

De voorzitter: Dan open ik bij dezen de vergadering en dan geef ik de heer Satijn, namens het College, het woord voor zijn bijdrage in de eerste termijn, met een tijdslimiet van maximaal 12 minuten. De heer Satijn.

Gedeputeerde Satijn: Dank u wel, voorzitter. Ik ga proberen om dat mooi in 12 minuten af te ronden, naar aanleiding van de vragen die gesteld zijn door uw commissie, nogal breed van aanpak. En ik geef een korte toelichting op datgene wat voor u ligt voorzitter. De voorliggende nota is echt kaderstellend bedoeld. Dat geeft dus ook inzicht in de instrumenten die wij en de Provincie tot zijn beschikking heeft en de rol die we als Provincie kunnen aannemen om ruimtelijke doelstellingen te bereiken. Het College signaleert dus ook dat er diverse opgaven zijn in Limburg. En die hoeveelheid opgaven zorgt ook voor een toenemende druk op de beschikbare ruimte. En daar hebben we het inderdaad ook al eerder over gehad in een ander overleg. En die ruimte, die beschikbare ruimte, die is al schaars, dat weten we. En daarnaast zien we ook dat de grond- en vastgoedmarkt voortdurend in beweging is. Om hier goed op te kunnen inspelen wordt dus ook passend grondbeleid voorgesteld. En ook een wat actiever beleid, en dat is ook op uw verzoek, dat we ook tijdens de technische briefing destijds hebben besproken. En middels dat passend grond- en vastgoedbeleid wordt niet alleen aan de voorkant een standpunt ingenomen over de rol en instrumentkeuzes die de Provincie wel of niet wil inzetten. Want die ontwikkeling wordt echt per project afgewogen. Dus ook uw inzet wordt dan per project afgewogen. En hiermee kan dus ook per opgave, en of dat een natuurlijke opgave is of een woningbouwopgave of een andere transitieopgave, per project, maar ook per regio, wordt ingespeeld op behoeften die er zijn. En dat zie je nu ook al. Als je naar Limburg kijkt, zie je dat de diverse regio's verschillende behoeften hebben als het gaat om ontwikkelingen die te maken hebben met de voorliggende nota. Dus het vergt echt per casus een afweging wat de rol is van dit huis, de rol is van u, de rol is van ons en de rol is van de omgeving. En wij zijn ook natuurlijk niet de enige overheid in Limburg die in dit speelveld gaat acteren. En om invulling te kunnen geven aan passend grondbeleid wordt dan ook strategisch portfoliomanagement ingevoerd, dat heeft u ook in het stuk kunnen lezen. En hier willen we ook echt meer grip op krijgen en inzicht krijgen in de eigen portefeuille om beter kunnen inspelen op vragen en kansen die er zijn in de markt. En het biedt ons ook een mogelijkheid om u als Staten beter te informeren over het bezit, op verzoek van uw Staten, ook via de motie, en reflecteren op de beleidsdoelstellingen, wat ook de heer Claassen feitelijk aangaf als een van zijn hoofdvragen, al dan niet behaald zijn. En dat kunt u ook dus mede aan de voorkant bepalen, nogmaals, omdat het kaderstellend is. Voorzitter, dit even ter inleiding. Het tweede ...

De voorzitter: Er is een interruptie van de heer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): Dit komt misschien te vroeg, maar is het niet ... Als je toch portfoliomanagement voorstelt, is het dan niet vreemd dat je nu pas het portfolio aankondigt, van ga maar eens het portfolio in beeld brengen. Die hoor je toch in beeld te hebben?

De voorzitter: De heer Satijn.

Gedeputeerde Satijn: Ik kom zo meteen terug op uw vraag, want dat heeft ook betrekking op de vraag die u heeft gesteld over het overzicht, dus ik kom daar zo even op terug. Dit was even inleidend bedoeld, omdat, ik vind het een hele terechte vraag, dat door de volksvertegenwoordiging gevraagd wordt: wat is onze rol? Hoe ver reikt onze controleopgave als het aankomt op dit vergaand beleid? Hartstikke helder. Dat zien we niet alleen in dit huis, dat zie je ook in iedere gemeenteraad, als het goed is. En zeker ook als het gaat over deelneming in zaken die op afstand staan, is het heel belangrijk dat de volksvertegenwoordiging, of de gemeenteraad of de Staten, weet wat er speelt en wat hun of haar rol is in dat project en ook in de opgave die daaraan gekoppeld is. Hartstikke helder.

De tweede algemene opmerking die ik wilde maken, voorzitter, met uw permissie, dat is: er is ook een vraag gesteld door mevrouw Voncken over de aankoop van een boerderij. We hadden 15 minuten de tijd om daar even over na te denken welke boerderij dat zou kunnen zijn. Ik heb even bij u afgecheckt of het die ene was waarvan ik dacht dat het die was. Die was het niet. Dat zou impliceren dat er mogelijk een tweede is, alleen die kennis bezit ik niet, dus ik moet daar even op terugkomen. **Dus uw vraag over dat specifieke onderwerp, daar kom ik even schriftelijk op terug.** We hebben dat in ieder geval in 15 minuten niet kunnen lokaliseren, wat niet zegt dat het niet zo is, maar ik wil het wel, zoals ik in de inleiding al zei, voorzitter, zeker weten, voordat ik u daarover informeer. Ik ga even per fractievoorzitter de vragen af. De heer Lodewijks schetst dat het inderdaad een kaderstellend stuk is, dus een instrument voor ons voor het realiseren van doelen en ook het bepalen van de rol van PS bij een bepaald project. En die nota geeft dus ook, als het goed is, inzichtelijkheid in de rollen en de instrumenten die we met elkaar tot onze beschikking hebben, een zogenaamde gereedschapskist. U had ook nog een vraag gesteld over als dan in een specifiek traject ook een dynamische context aanwezig is. Als de zaken worden afgewezen, wat dan de rolverdeling is. Ambtelijke beoordeling vindt plaats tussen beleidsclusters. Dat is zoals het in de interne organisatie wordt verankerd en die dynamische context wil eigenlijk zeggen dat een businesscase nog altijd mogelijk in bewerking is. En dat betekent ook gewoon dat je per stap kunt kijken of een beoordeling leidt tot een negatief advies dan wel tot een positief advies. U vroeg ook: wordt er ook gerefereerd aan 'Zo werken wij' als nota? Die nota wordt medio dit jaar geëvalueerd en aan de hand daarvan wordt die ook geactualiseerd. Dus de bevindingen die we dan met elkaar gaan delen, zullen ook leiden tot een actualisatie van de nota. Dan de vraag die u stelde naar aanleiding van reflectie van De Zuidelijke Rekenkamer, het cluster dat hier verantwoordelijk is. Dit is om zaken rondom grond en vastgoed te centraliseren en te professionaliseren, dat is het uitgangspunt ook dat De Zuidelijke Rekenkamer heeft aangegeven en die kennis en capaciteit is beknopt uitgebreid. En we gaan inderdaad nog verder evalueren of aanvullende capaciteit nodig is. Dus er wordt ook gekeken naar een stukje capaciteit, dus niet alleen naar de kwaliteit, maar ook naar de kwantiteit, en dat wordt nog nader onderzocht. U vroeg ook: wanneer is het beleid dan ook een succes? Nou ja, als grond en vastgoed adequaat als middel ingezet kunnen worden voor de Provinciale opgaven. Die kunnen heel breed zijn, dat hebben we hier ook vandaag gehoord. En dat betekent ook dat er inmiddels nieuwe grondprojecten tot stand komen of gronden worden verkocht omdat doelen bereikt kunnen worden en het College dan wel PS kan middels een afwegingskader projecten tot stand brengen. Dat is helder en dat doen we dus in samenspraak met u. En wanneer vinden we het een succes? Als we gezamenlijk constateren dat zowel uw inzet als die van de Provincie als geheel heeft geleid tot nieuwe succesvolle afgeronde projecten. Dan ga ik over, voorzitter, tot de fractie van het CDA. Daar werd de vraag gesteld: wie bepaalt welke strategie je per project voert? Is dat PS? Hoe concreet ben je dan? Ik heb daar al feitelijk een inleiding op gegeven. Bij het doorlopen van het afwegingskader wordt er bepaald welke strategie wordt gehanteerd en als dat dus leidt tot een grondexploitatie, dan wordt dat uiteraard voorgelegd aan PS. En dat betreft een ambtelijke beoordeling en ook een ambtelijk advies. Het dagelijks bestuur is natuurlijk aan GS, maar de kaders worden door u vastgesteld.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Ja, dank u wel, voorzitter. U zegt: dan wordt het voorgelegd aan PS. Maar met welke statuur? Welke vraag stelt u dan aan PS? In het verleden, ik grijp toch even weer terug op Wells Meer ... Toen was het: we gaan het doen. U mag er wat van vinden, maar we gaan het doen. Dat is voorleggen, maar ja, je staat dan wel als PS met de rug tegen de muur.

De voorzitter: De heer Satijn.

Gedeputeerde Satijn: Ja, voorzitter, ik kom daar in de vragen, en dus ook op de antwoorden van de heer Claassen, ook even op terug, en dan duid ik dat wat nader. Misschien had ik bij de heer Claassen moeten beginnen, dan had ik hem ook recht gedaan, dat hij als eerste de vraag gesteld had.

De heer Claassen (PVV): Doet u vooral wat u goeddunkt en wat u het beste lijkt.

Gedeputeerde Satijn: Dat apprecieert het College enorm, voorzitter. Dan werd nog de vraag gesteld door mevrouw Voncken. Er is een pot van € 22 miljoen voor strategische aankopen. Wat is de stand van zaken? Hoe staat het met de pot en waarom wordt dat nu naar voren gebracht en wat wil GS met deze middelen gaan doen? € 22 miljoen. € 6,13 miljoen is revolverend ingezet en daar wordt ook jaarlijks verantwoording over afgelegd in de P&C-cyclus. Indien we inspelen op meer opgaven die op de Provincie afkomen, zal dat budget intensiever worden ingezet. Dus het is nog een budget ter inzet en, zoals ik al zei, € 6,13 miljoen is verbruikt, dus een kleine € 16 miljoen is nog tot onze beschikking. U vraagt over de landelijke groundbank. Die is nog in oprichting en zodra daar meer informatie over bekend is, zullen we u daarover informeren. Op dit moment loopt er een pilotproject vanuit het Rijk en als Provincie kijken we hoe we daar op een goede manier op kunnen aanhaken. In eerste instantie is dat een samenwerking die speelt tussen overheidspartijen binnen de Provincie, ook in relatie tot Waterschap Limburg. Dan de rol van de voedselproductie. De visie op landbouw ligt in Limburg natuurlijk vast in het Landbouwkader, Koers naar de Toekomst, en het grondbeleid kan daar volgend op zijn. Dus we zien hier wel dat het Landbouwkader daarin leidend is en de nota Grond en Vastgoed geeft mogelijkheid tot de uitvoering van die beleidskaders. Dus feitelijk is de nota die nu voorligt volgend op de beleidsinhoudelijke nota die is vastgesteld tot beleid, voorzitter. Nou, dan ook nog een rol richting de woningmarkt. Dat is natuurlijk iets wat ons allemaal bezighoudt. We lezen daar iedere dag over. Het zal er ook vast mee te maken hebben dat er verkiezingen zijn, binnenkort, maar, in ieder geval, de inzet is natuurlijk groot om ook Limburg te voorzien van een adequate woningmarkt. Nu is het wel zo dat de Provincie daar niet direct een wettelijke taak heeft. Het kan een politieke keuze zijn om daar een rol in te pakken, dan doen we dat weer in samenspraak, feitelijk, zoals ik dat net schetste hier, met zijn allen bij elkaar. In feite ligt de echte woningbouwontwikkeling bij de gemeenten. En via het KLC, dat was ook de link die u legt, worden natuurlijk gemeenten ondersteund en ook aangejaagd en uiteraard zullen wij gesprekken aangaan met ontwikkelaars en Gemeente indien met Provinciale grondeen woningbouwproject kan worden gerealiseerd. Dat is helder. Dan gronden van de Provincie-inzet voor woningbouw. Dat strategisch portfoliomanagement, nogmaals, ik kom straks even op de invulling daarvan, dat is juist bedoeld om natuurlijk te screenen en in te schatten waar potentie is wat betreft dit onderwerp of ook de andere transities die voorliggen. Recentelijk is ook de motie Flexwonen aan de orde geweest in uw Staten en die is in onderzoek of te kijken of er geschikte gronden zijn die voor woningbouw geschikt te maken zijn. Maar in eerste instantie, zoals ik al zei mevrouw Voncken, is het geen primaire taak van de Provincie om daarin te voorzien. Dan kom ik even bij de SP. De heer Van Caldenberg. Een heel duidelijk pleidooi over grondspeculatie, eigenlijk, daar ging dat over. Ik kan me inderdaad het gesprek herinneren dat we met elkaar gehad hebben in de Staten naar aanleiding van de inzet van de heer IJpelaar rondom de loods, althans de aangekondigde loods en laten we hopen dat het daarbij blijft, in Limmel. Daarin heb ik inderdaad aangegeven: het is heel belangrijk dat we met elkaar het signaal afgeven zoals het gegeven is. Dat we niet enorm gelukkig zijn met de discussie ... of wel gelukkig zijn met de discussie, maar ongelukkig zijn met een aantal ontwikkelingen die we zien in de markt. En ik heb daar ook in aangegeven dat mijn collega Roefs daar met nader beleid zou komen. Alleen dat nader beleid is ook echt gericht op: hoe gaan we om met de ruimte in Limburg? Nogmaals, daar zou nog een beleidsuitspraak op komen. Die is nog in ontwikkeling en deze nota is daar weer volgend op. Dus via die nota van mevrouw Roefs gaat u aangeven hoe u wenst om te gaan met de ruimte en deze nota is

weer volgend daarop. Dus stel dat er een ontwikkeling zou kunnen zijn in Parkstad, waarin er een mogelijkheid is om een terrein om te bouwen tot een industrieterrein, en die behoefte is er op lokaal niveau, dat de gemeente of een stadsregio met zo'n initiatief zou komen, dan zou deze nota ruimte bieden om dat te gaan doen. Dat wordt uiteraard aan u voorgelegd. En aan u is het dan weer om het te toetsen ook, en dat zullen wij ook dan doen binnen het bestaande beleid, om dat überhaupt aan u voor te leggen of dat een ontwikkeling is die wenselijk wordt geacht door ons. En dan kunt u daar aan de hand van deze nota ook uw eigen instrumentarium op inzetten hoe u daarmee wenst om te gaan.

De voorzitter: Interruptie van de heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, voorzitter, op zichzelf ben ik wel blij met dat antwoord, want ik zie die nota van mevrouw Roefs graag tegemoet en ik denk dat het goed is dat we het daar over kunnen hebben. Maar mijn punt gaat niet specifiek over welke ontwikkelingen er dan nu nog wel allemaal kunnen en wat we dan wel en niet wenselijk vinden, maar ik vind het concept van die speculatie iets wat je los moet zien van welke ontwikkeling je nu op die locatie zou willen, iets wat je aan banden zou willen leggen. Want welke ontwikkeling er ook komt, die speculatie is altijd prijsopdrijvend. Voor welke ontwikkeling er ook is. En de vraag is of we dat niet aan banden moeten leggen.

De voorzitter: Vervolg uw betoog.

Gedeputeerde Satijn: Ja, voorzitter, en ik zal ook de opmerking van de heer Van Caldenberg daarin meenemen. Want we begrijpen elkaar heel goed, alleen grondspeculatie valt nooit 100% uit te sluiten c.q. te voorkomen. We kunnen wel met ons allen ons best doen om het te voorkomen en dat betekent alertheid van ons allemaal. Dat betekent alertheid van het College als wij een voorstel aan u voorleggen, dat betekent alertheid op ander overheidsniveau, zoals de gemeenten, als ze überhaupt met een voorstel naar de Provincie toekomen. Dus bij alle ontwikkelingsplannen en dus ook bij alle instrumenten die we hebben, passief of actief, als er ontwikkelingen worden geïnitieerd hebben wij een aantal instrumenten in die koffer zitten waarmee we dat zouden kunnen voorkomen. Ook als deze nota in welke vorm dan ook door uw Staten wordt vastgesteld, hebben we hier in ieder geval ook een aantal zaken in zitten waarmee we dat zouden kunnen doen. Alleen dat gaat over grondverwerving, al dan niet minnelijk, en dat gaat over echt de regie nemen door te onteigenen, door ervoor te zorgen dat bepaalde ontwikkelingen die zich mogelijk zouden kunnen voordoen zich niet meer gaan voordoen. De gemeenten kunnen Wet voorkeursrecht vestigen als dat nodig is, dus de instrumentenkoffer is aardig gevuld. Maar wat kunnen we hiermee, want ik ga hem even wat scherper maken, mijnheer van Caldenberg, dus 100% uitsluiten dat grondspeculatie plaatsvindt? Daar is het antwoord nee op. Daar moeten we echt gewoon eerlijk in zijn, maar we hebben wel een aantal instrumenten tot onze beschikking om dat te voorkomen en dat kan bijvoorbeeld ook anticiperend aankopen zijn. Maar goed, dat is dan weer strategisch omgaan met de instrumenten die we hebben. En dat zal ook met u worden besproken en ook aan u worden voorgelegd.

De voorzitter: Heeft u nog veel tijd nodig?

Gedeputeerde Satijn: Ik kom nu bij de vragen van de heer Claassen uit. Goed, hoe die rolverdeling natuurlijk van PS is, want dat is, wat ik ook al aan het begin van mijn betoog zei, natuurlijk enorm belangrijk dat de volksvertegenwoordiging goed vat heeft op dit belangrijke thema. Ja, dat wordt in hoofdstuk 7 van de nota toch uiteengezet. Over verkenningen, bijvoorbeeld, die wij met elkaar gaan uitvoeren over ruimtelijke projecten willen wij u echt aan de voorkant informeren middels een mededeling. Dus dan wordt die aangekocht en dan kunt u daar ook al over nadenken. Als het gaat over het vaststellen van een ruimtelijk project wordt u ook geïnformeerd, en natuurlijk ook als het

nodig is voor die ontwikkelingen. Dat zullen dan met name ook grotere ontwikkelingen zijn en dus waarschijnlijk ook ontwikkelingen die mogelijk politiek gevoelig zouden kunnen liggen of in ieder geval waar een politiek besluit over genomen moet worden, dan zullen we die aan u voorleggen. Dat zal dan in de meeste gevallen gaan om een wensen- en bedenkingentraject, maar goed, we verstaan elkaar in dit huis enorm goed. Het is natuurlijk ook belangrijk dat het College op het moment dat wij een aantal voorstellen aan u voorleggen, of een voorstel aan u voorleggen, wij natuurlijk enorm goed luisteren, dat bent u ook van ons gewend, naar hetgeen u hier zegt. Het aangaan van een transactie is vaak ook wel iets dat vaak gedelegeerd is aan GS, alleen we willen maximaal PS in de positie brengen en dat doen we dus ook via de meerjarenrapportage rond vastgoedbeleid, waarin we u datgene wat we met elkaar aan de voorkant hebben afgetoetst, waarvan we aan u hebben gevraagd wat u ervan vindt, dan uitleggen wat we daarmee gedaan hebben. En dan heeft u volgens mij op een drietal momenten al tegen ons kunnen aanhouden wat u vindt van een ontwikkeling. Voorzitter, ik zie dat de heer Claassen iets wil gaan vragen.

De voorzitter: Ja, ik zie het ook. U heeft al 3 interrupties gedaan op dit punt, maar ik ben in een goede bui. Ja, ik was zo coulant om u de mogelijkheid te geven. Oké. Nou, vervolg uw betoog.

De heer Claassen (PVV): Daar zit wel de crux.

De voorzitter: Dan graag via de voorzitter, mijnheer Claassen. Dank u wel.

De heer Claassen (PVV): Het lijkt wel alsof ik met Martin Bosma te maken heb. Voorzitter, u heeft helemaal gelijk en mijn nederige excuses voor mijn misdraging. Nee, maar daar zit wel de crux, via u voorzitter aan het College, dat het voorleggen op die politieke heikele punten niet verder kan gaan dan alleen de wensen en bedenkingen en dan is het aan het College wat ze daarmee doet. Het verleden heeft aangetoond dat ze gewoon hun ding doen en ik vind het parlementair nog steeds raar, maar het kan zijn omdat ik pas voor het derde jaar hier zit, maar ik vind het parlementair raar, dat het hoogste bestuursorgaan, dat is Provinciale Staten, niet de middelen heeft om het College anders te doen besluiten in dit soort situaties. En dat vind ik raar en ik zou willen dat het anders was en ik vraag me ook af of we dat niet zouden kunnen veranderen. Of is dit op een hoger niveau in de wet anders geregeld? Ik zie mijnheer Baneke knikken, die kan dat weten, want die zit op hoger niveau.

De voorzitter: U zou natuurlijk de commissie kunnen overtuigen om, als u iets inbrengt als een wens en bedenking, daar een meerderheid voor te halen. We hebben vandaag gezien dat dat niet altijd even gemakkelijk is, maar die mogelijkheid is er wel. Vervolg uw betoog, terwijl uw spreektijd erop zit.

Gedeputeerde Satijn: Ja, voorzitter. Ik wilde nog even reflecteren op de woorden van de heer Claassen. Dan ga ik door naar de vraag van GroenLinks. De heer Baneke gaf aan: het gedachtegoed is met name economisch gemotiveerd. We hebben een aantal opgaven als Provincie, ook wettelijke opgaven, en dat geldt ook op het gebied van infrastructuur, maar ook natuur, en de maatschappelijke thema's staan ook beschreven in de diverse nota's die voorliggen. En daarmee is er wel aandacht hiervoor, en wat ons betreft is dat dus niet exclusief economisch, alleen in hoofdstuk 2 staat ook beschreven hoe we daar als College mee om wensen te gaan. Maar het beeld dat wij hebben, is dat er dus meerdere opgaven liggen en dat het instrument zoals het voorligt, een afwegingskader, dus ook voor meerdere gebieden dan alleen het economisch gebied kan worden ingezet. Voorzitter, ik kom bij de vraag van D66. Daar werd natuurlijk de vraag gesteld van ja, we hadden om een overzicht gevraagd, dat overzicht is er nu niet. We hebben in ieder geval voor een rapportage over de vakgroep portefeuille gekozen, wat ook een uitgesproken wens was en als ik me niet vergis ook in een motie bevestigd. Op dit moment wordt er wel aan gewerkt om dat te vullen. Of we dat redden voor

8 april durf ik u niet te garanderen, maar er wordt wel naartoe gewerkt. Wat we in ieder geval belangrijk vinden, is dat als wij gaan rapporteren aan u, u zich kunt vinden in de rapportagewijze. Dus het is ook voor ons aftasten bij u van de rapportage als die wordt voorgesteld. Is dat zoals u hem bedoeld heeft? We hebben heel goed gehoord hier vandaag dat u enigszins teleurgesteld bent om het feit dat die nog niet volledig gevuld is, maar er wordt wel hard aan gewerkt. En het is ook een behoorlijke lijst, kan ik u verklappen, dus dat is work in progress. We hebben wél gemeend aan de voorkant ook aan uw Staten voor te leggen hoe zo'n rapportagevorm eruitziet. Wat vindt u ervan? Vindt u dat die voor verbetering vatbaar is? Staat erin wat u bedoeld heeft? Dat is even als eerste het antwoord op de eerste vraag van D66.

De voorzitter: Er is een interruptie van de heer Baneke. Aan u het woord.

De heer Baneke (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik ben gelukkig met het antwoord van Gedeputeerde op de vraag van D66, alleen heb ik een aanvullende vraag daarop en ik weet niet ... ik heb die rapportage die hierin staat niet helemaal in mijn hoofd. Stel dat gronden verpacht zijn, wordt daar ook gerefereerd aan op welke manier ze verpacht zijn, geliberaliseerde pacht, eeuwigdurende pacht, dat soort dingen? Dat is wel informatie die we eventueel zouden willen zien ook om een beetje de positie van de Provincie op dat gebied te kunnen duiden.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Voorzitter, het antwoord is ja. Verder in de vraag van D66 ook, zit de waardering van de gronden erin, hoe zit dat nou precies? Nou ja, dat is in de nota opgenomen. Dus de waarde van de grond- en vastgoedportefeuille is op dit moment niet eenduidig geadministreerd en dan gaat het met name over de restgronden. In het nog op te stellen verantwoordingskader Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedbeleid is de inzet om tot een eenduidige en transparante wijze rapportage te komen in de P&C-cyclus. Dus dat is in ieder geval ... En in bijlage 2 van het stuk is in ieder geval een overzicht opgenomen van de verschillende waarderingsgrondslagen die van toepassing zijn. Dus daar kunt u alvast onderscheiden of u zich daarin kunt vinden. De vraag over de verbonden partijen vond ik ook heel erg relevant en daar wil ik ook heel duidelijk aangegeven: het is niet per definitie zo dat deze nota geschreven is om toe te zien op de deelnemingen van de Provincie. Dat is wat technisch van aard, voorzitter, want dat betekent dat alleen af en toe binnen de provinciale deelneming, en ook middels de procedures die zijn vastgelegd en de statuten van de betreffende deelneming, ook wordt besloten dat er ook zo gerapporteerd kan worden. Maar goed, we hebben uw vraag goed gehoord, en het is ook belangrijk als het gaat om de 100%-deelnemingen dat dat een wat minder groot obstakel zal zijn dan bij andere deelnemingen, en volgens mij heeft u dat ook zo bedoeld. Dus dan begrijpen we elkaar daarin goed, voorzitter. Dan de heer Loomans, Partij voor de Dieren, naar de criteria provinciaal belang worden gemist. Lijkt nu te veel op een carte blanche. In stap 1 zijn natuurlijk drie criteria benoemd die van toepassing zijn. En daarna volgt in stap 2 natuurlijk een nadere analyse, waaruit een ambtelijk advies volgt van de diverse disciplines. En als het dus gaat over een wat groter project, daar kan er dus ook voor worden gekozen om een grondexploitatie te openen en dat is een project dat we in ieder geval altijd aan u zullen voorleggen als Provinciale Staten. U gaf ook aan: drie transities zijn niet benoemd. Wat ons betreft zijn die wel nadrukkelijk benoemd. En nogmaals, ik kom even terug bij mijn beginopmerking, het is natuurlijk een kader dat we voorleggen en binnen dat kader zijn, en ik heb dat ook al geantwoord aan de heer Baneke, natuurlijk niet alleen langs de economische lijn opgaven binnen dit huis, maar ook meer andere opgaven. En, nogmaals, daar kunt u dus ook deze nota op van toepassing zien. Voorzitter, voor zover ik het kan zien, heb ik alle vragen beantwoord.

De voorzitter: De heer Loomans denkt daar waarschijnlijk anders over. De heer Loomans.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Ja, dank u wel, voorzitter. De heer Satijn, dank voor zijn antwoord. Ik begrijp dat er nog een nota in bewerking is, waarin, zeg maar, de inventarisatie staat van de gronden die de Provincie in bezit heeft. Of een rapportage. Is het mogelijk dat in die rapportage ook wordt aangegeven, op de een of andere manier, met welk belang in het oog die grond is verworven? Of dat daar dus uit de rapportage te halen is welke gronden zijn aangeschaft in het kader van natuur en water, en bijvoorbeeld of er gronden zijn aangeschaft voor de energietransitie, voor de landbouwtransitie en dat soort dingen, zodat we dat kunnen kaderen, om het zo maar te zeggen.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Ja, voorzitter, dat kan.

De voorzitter: Is dat een toezegging?

Gedeputeerde Satijn: Als de vraag zo gesteld wordt of we dat zo in die vorm kunnen meenemen in de rapportage, dan is dat een toezegging.

De voorzitter: Dan noteren we die als zodanig. Dank u wel voor uw bijdrage in de eerste termijn. Dan gaan wij nu over tot de tweede termijn en graag hoor ik van u als commissie of u het voorstel als bespreek- of hamerstuk wenst te behandelen in PS. En u krijgt 2 minuten en ik begin bij de heer Van Wageningen, D66.

De heer Van Wageningen (D66): Dank u wel. Dank voor de beantwoording. Ik noteerde wel ... ik heb even meegeschreven, maar heel wat van de hier aanwezige partijen willen eigenlijk dat het grondbeleid meer een instrument wordt in handen van de Staten. En nu kan het natuurlijk zijn dat de ene partij iets anders wil met dat instrument dan de andere, maar dat is toch wel een vrij breedgedragen wens om hier vanuit de Staten toch wat meer grip op dit heel potente middel van de Provincie te geven. Dat is ook niet vreemd, hè? Vaak heb je met grond meer invloed dan met groot geld. En geld heeft het budgetrecht, maar hier hebben we een dergelijk recht niet, en het is prima om die leemte in te vullen, dat voorkomt ook een democratisch tekort. Die wordt weleens zelfs nog pregnanter als het om checks and balances gaat, en we zagen bij IKL dat zij eigenlijk grond in handen hadden gekregen, maar dat was helemaal buiten het zicht van de Staten gebeurd. Dus dat moet niet meer gebeuren en daarom ben ik ook wel wat gealarmeerd als u zegt: restgronden zijn niet echt inzichtelijk geregistreerd. Daar moeten we dan wel hard aan werken om dat wel inzichtelijk geregistreerd te krijgen. Daarom hebben we daar juist telkens zoveel nadruk op gelegd om dat te doen. En daarom doe ik dat nu nog een keertje alsnog. En ik vind het prima als dat een toezegging kan zijn, dat ze voor zover die nota nog kan worden ingevuld voor 1 april, als we dit stuk in de Staten behandelen. De vorm waarin u het geeft is een tweede. Misschien moeten we het uitsluiten van discussie, dat we daar niet over moeten gaan discussiëren op 1 april. Maar hoe sneller dit inzicht er komt, hoe beter. Dat was een signaal. Dan nu ...

De voorzitter: U heeft nog 10 seconden, mijnheer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): Dan geef ik nog aan dat ... U vroeg van of dat format dan in bijlage ... ja, ik weet dat niet ... ergens in een verre bijlage staat dat. Dat format bevalt wel op zich vrij goed. Het lijkt wel wat op de manier waarop er over infraprojecten wordt gerapporteerd en daar blijkt het ook in de praktijk goed te werken als controlemechanisme door de Staten. Omdat dat op projectniveau

wordt gerapporteerd, dat is een van de voorstellen, maar bovendien op geaggregeerd niveau, dat geeft inderdaad de Staten toch wel de basis van het instrument in ieder geval in handen. Dus dat zou zeker een stap in de goede richting zijn. We betreuren het wel, dat die stap nu nog gezet moet worden, hoor. Want we hadden dat eigenlijk nu al gehad willen hebben. Goed, tot zover mijn bijdrage in de tweede termijn. Het is wat ons betreft wel een bespreekstuk in de Staten, dus.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Voncken van het CDA.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Dank u wel. Een paar kleine dingetjes nog. Ook voor ons blijft nog het worstelen met de vraag wat nu precies de rol van de Staten is. Wij zouden daar ook wat meer grip en wat meer duidelijkheid over willen hebben. Dus als het stuk nog aangevuld kan worden met het inzichtelijk maken van wanneer hebben de Staten nu een rol en welke rol hebben de Staten, bij welke keuze voor een strategie die ontwikkeld wordt? Want u noemde het voorbeeld van de Grex, maar dan heb je al een actievere politiek. Dus alles wat daaronder zit, hebben de Staten daar een rol of niet, anders dan het kunnen inbrengen van wensen en bedenkingen? Want dan vinden we dus wat mager. En dan nog even ... Het voorbeeld is hier al een paar keer genoemd, grondspeculatie, dat wil je voorkomen. Willen we allemaal. En er is hier net al een paar keer gesproken over het voorbeeld van die hal hier in Maastricht. Toen zei u, als voorzitter, mijn instrumentenkoffer is leeg. En de vraag is: als wij deze nota nu vastgesteld hebben, heeft u dan meer instrumenten in handen om wel iets te doen? Of verandert daar niets aan? Dat is het.

De voorzitter: Dat was uw bijdrage? Dank u wel. Dan ga ik nou naar de heer Claassen, PVV.

De heer Claassen (PVV): Ja, voorzitter, het is fijn om te horen dat ik in elk geval tot nu toe het CDA en D66 aan mijn zijde vindt als het gaat over de taak die Provinciale Staten heeft, en zeker met het belang van politieke context die een en ander kan hebben. Ik vind het ook niet duidelijk genoeg hierin staan en ik zou het liefst willen hebben dat we, hoe dat dan ook wellicht in het verleden geregeld is, dat we situaties zoals we in de verkoop ... Ik pak toch weer het voorbeeld van Wells Meer of het voorbeeld dat mijnheer Van Wageningen aangaf, van IKL, dat we dat gewoon vóór zijn. En dat, zeg maar, het oordeel bij dit soort zaken aan de voorkant bij Provinciale Staten wordt gelegd. Daar gaan we over bedenken, met de collega's, hoe dat er dan zou moeten uitzien in een motie of in een amendement daarop, want Provinciale Staten wordt ook, dat is in het verleden in allerlei onderzoeken gezegd: Provinciale Staten, pak jullie rol. En als die niet duidelijk is, maak hem duidelijk. En als je vindt dat je ergens een rol moet hebben, maak je je met elkaar hard ervoor dat je die rol krijgt. We willen de daad bij het woord voegen, dus wat ons betreft is het een bespreekstuk om met elkaar te werken aan een betere positie voor Provinciale Staten bij dit soort onderwerpen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Loomans, Partij voor de Dieren.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik zit nog even na te denken over die opmerking van de heer Van Caldenberg, over dat speculeren waar mevrouw Voncken het ook over had. En de heer Van Caldenberg zei terecht: uiteindelijk is het ook aan de overheid om te kijken hoe je met de spelregels om kan gaan op een zodanige manier dat je het die speculanten lastig maakt. Nou, ik denk dat dat nog een argument is, of een onderwerp, waar misschien in de nota ook nog iets over gezegd zou kunnen worden. Als ik even gewoon hardop denk, bijvoorbeeld als ik kijk naar mogelijke locaties waar windturbines kunnen geplaatst worden of zonnevelden, dan is het aantal mogelijkheden daarvoor heel beperkt. Dat weten die speculanten ook. Dus veel vaker zie je dat speculanten dat soort grond al op gaan kopen of al contracten gaan sluiten met boeren of andere landeigenaren en vóórdat gedacht wordt aan vergunningen en meer van dat

soort zaken. Zou je daar niet iets moeten verzinnen om dat soort prijsopdrijvingen, als wij vanuit de Provincie toch weten welke locaties dat zijn, op de een of andere manier probeert te voorkomen. En dat je dan als Provincie probeert ervoor te zorgen dat dat soort locaties dus ook uiteindelijk beschikbaar komen ten goede van de Limburger, laten we het dan maar zo zeggen. Ik denk dat dat mijn belangrijkste opmerking was. Dank u wel.

De voorzitter: Een bespreekstuk of een hamerstuk?

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Ik zou graag totdat dit verwerkt is het even als een bespreekstuk willen laten zien, want ik denk dat dit onderwerp belangrijk genoeg is om daar de juiste dingen in af te tikken, om het zo maar te zeggen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loomans. Dan geef ik nu het woord aan de heer Lodewijks van de VVD.

De heer Lodewijks (VVD): Dank u wel. Ik heb eigenlijk niet zoveel vragen meer, of eigenlijk geen vragen meer. Ik vond het een bijzonder boeiende discussie, zeker rondom, laten we zeggen speculatie en wat de positie en rol van de Provincie kan zijn. Zeker ook gelet op: waar heb je als PS nou een rol? En ligt er wat meer toegevoegde waarde dan alleen maar wensen en bedenkingen? Dus voor mij was het een hamerstuk. Ik vind het een goede notitie. Het is voor mij echt en kadernotitie en geeft aan mij de aspecten aan waar ik naar moet kijken als wij projectvoorstellen beoordelen, maar ik snap mijn collega's heel goed als het over deze twee termen gaat. En dus ja, ik zal hetzelfde verhaal houden in PS en ben heel benieuwd naar, laten we zeggen de antwoorden en hoe de nota eventueel wordt aangepast. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, voor uw bijdrage, mijnheer Lodewijks. Ga ik naar de heer Baneke van GroenLinks.

De heer Baneke (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. De Gedeputeerde heeft duidelijk gemaakt, en dat was mij ook al duidelijk trouwens, dat dit een technische nota is, die te maken heeft met de kaders die de Staten hebben gesteld op inhoudelijk vlak natuurlijk. Maar goed, het raakt ook inhoudelijke zaken en speculatie en de rol van PS is daar eentje van. Maar ook de manier waarop die beleidsterreinen in de nota verwoord worden. Dus we zullen er als GroenLinks nog eens goed over nadenken en voor ons, nou ja, het was al een bespreekstuk, blijft het een bespreekstuk en willen we daar graag in de Staten nog een gedachte over wisselen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Baneke. En dan nu het woord aan de heer Van Caldenberg van de SP.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, dank u wel. Ja, want ik het natuurlijk net gehad over die speculatie en als je dan gaat kijken naar de nota zoals die voorligt, dan ben ik het met de heer Lodewijks eens dat het een prima nota is als je kijkt naar grond- en vastgoedbeleid vanuit de optiek van: wij zijn een private partij als Provincie en hoe moeten wij daarin acteren? Dan is deze nota prima. Want die zegt hoe wij onze eigen orderportefeuille naar onze eigen grondposities moeten doen. En daar is hij heel duidelijk en vrij uitvoerig en goed in. Alleen de vraag is of wij grondpolitiek in die enge context moeten zien. Of vinden wij dat er voor de overheid een rol is die breder is dan alleen de gronden en het vastgoed dat we zelf in bezit hebben? En ik denk dat ik vind dat wij daar een wat bredere rol in hebben. Als het gaat over de woningmarkt zijn er steeds meer gemeenten die een woonplicht invoeren. Ik zou mij ook kunnen voorstellen dat jij een plicht gaat invoeren voor

speculanten om gronden die ze verworven hebben ook te ontwikkelen binnen een bepaalde periode. Ik zou mij kunnen voorstellen dat op het moment dat je dat niet doet, dat je bestuurlijke boetes gaat opleggen. Misschien wel vergunningstrajecten gaat intrekken. Als het gaat over woningbouw, hoe zouden we, en ik ben het wel met de heer Loomans eens, hij had het over zonneparken, maar hoe zou je nu vooraf gaan kijken als Provincie: hoe kun je er nu voor zorgen dat je dit soort speculaties, als het gaat over woningbouwontwikkelingen, in de toekomst gaat voorkomen dat die grondprijzen al op voorhand door speculatie omhooggaan.

De voorzitter: Zou u willen afronden, mijnheer Van Caldenberg?

De heer Van Caldenberg (SP): Mijn vraag eigenlijk aan de Gedeputeerde is of hij voor de Statenvergadering wil kijken wat voor soort instrumenten dat zijn en welke instrumenten daar nog mogelijk zijn of we die dan nog kunnen toevoegen. Want hij zegt: ik heb een leeg mandje, maar ik denk dat dat mandje best nog wel wat voller mag. Als het gaat om instrumenten.

De voorzitter: Dank u wel, commissie. Dan gaan we nu afsluiten met de heer Satijn. Tweede termijn, maximaal 5 minuten. Aan u het woord.

Gedeputeerde Satijn: Dank u wel, voorzitter. Ik ga snel praten. Ik constateer twee hoofdonderwerpen waarin we elkaar heel goed verstaan. Of we elkaar begrijpen is uiteindelijk aan u natuurlijk, in de Statenvergadering, maar we hebben elkaar goed verstaan. En ik versta heel goed dat u zegt: wij willen onze rol als PS serieus invullen, wij hebben in het verleden voldoende aanwijzingen gekregen dat we rolvaster moeten worden. Wat is onze rol? Aan de andere kant hoor ik een heel duidelijk verzoek vanuit uw kant komen van: die grondspeculaties, wat kunnen we daar nu mee en wat gaan we daar nu mee doen? En, voorzitter, ik ga een toezegging doen. Ik wil heel graag, en ik zit even te twijfelen of ik de nota ga aanpassen, maar wat ik in ieder geval sowieso wil toezeggen is **dat ik u een brief ga sturen, waarin wij als College uitleggen wat uw rol is en wat die zou kunnen zijn. Gewoon binnen de mogelijkheden die er zijn. Dan kunt u daar ook zelf gewoon uw mind over opmaken. En dat geldt ook voor de, dat noemen we even antispeculatiehandeling.** Daar heb ik veel gevoel voor. Dat heb ik ook proberen duidelijk te maken in de bijeenkomst, waar ik overigens geen voorzitter van was, dat doet de heer Bosch tekort, mevrouw Voncken, maar ik was daar wel als Collegelid aanwezig. U vroeg daar ook naar, mevrouw Voncken, even die casus die toen besproken is: is uw gereedheidskist nog steeds leeg? Ja, die is leeg en die blijft leeg, en dat had er alles mee te maken dat er sprake was van een vigerend bestemmingsplan, waarbinnen die partij een aanvraag gedaan heeft binnen de contouren. Zou die buiten die contouren gaan, dan hebben we wel een instrument. Dus aan dit geval is het nog steeds aan het bevoegd gezag, in dit geval de Gemeente Maastricht, om de vergunning, die daar waarschijnlijk in aanvraag ligt, te toetsen. En dan is de Provincie buiten beeld. Zo simpel is het. Dus ook al zou u deze nota aannemen, dan blijft het nog steeds zo dat de aanvraag is gepleegd binnen een vigerend bestemmingsplan en blijft onze gereedheidskist gewoon leeg. Maar wat ik in ieder geval toezeg, voorzitter, is dat er op die twee hoofdthema's die we met elkaar eigenlijk besproken hebben vandaag, waar ik ook heel veel gevoel bij heb, dat ik u daar een brief over toestuur. En dat geldt dus ook voor, en dat spreekt me ook aan, wat de heer Van Caldenberg zegt van: ja, wat kunnen we publiekrechtelijk afdwingen als het gaat om ontwikkelingen die mogelijk ongewenst zijn. Laat ik het maar even zo zeggen. Dus dat zeg ik u toe, voorzitter. En dan kijk ik nog even snel binnen de anderhalve minuut die mij nog resteert of ik dan nog vragen over het hoofd heb gezien. Nee, volgens mij niet, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ruimschoots binnen de tijd. Dan constateer ik dat er een aantal toezeggingen zijn gedaan, waarbij ik nog graag een termijn hoor. **De eerste is de toezegging over**

het ophelderen, ik vind het fantastisch, van het mysterie van de boerderij. Daar komt u schriftelijk op terug. De vraag is op welke termijn? Ik houd wel van mysteries, maar ik weet niet of we deze lang in stand moeten houden. De tweede toezegging die ik u heb horen doen is dat u in de rapportage meeneemt, op verzoek van de Partij voor de Dieren, de doeleinden, de belangen waarvoor gronden worden aangewend, als ik het zo goed zeg. En de andere toezegging, eigenlijk een gecombineerde is dat u hebt aangegeven dat er een brief komt namens het College, waarin u nader ingaat op de rol van de Staten met betrekking tot dit onderwerp én ik noem het even antispeculatie-instrumenten. Dat zijn de toezeggingen die ik heb genoteerd. Zou u daar een termijn aan kunnen hangen?

Gedeputeerde Satijn: Ja, voorzitter, ik zou zeggen voor de PS-vergadering, uiteraard. Ik probeer dit een week eerder dan de PS-vergadering nog bij u te krijgen, want u moet er natuurlijk ook over kunnen nadenken en het bespreken binnen uw fracties. Als dat een tien minuten voor de PS-vergadering bij u op de stoep ligt dan ben ik bang dat we elkaar wel verstaan, maar niet begrijpen. Dat zou ik niet willen. Dus dat proberen we na te streven, dat we u **zo snel mogelijk** in ieder geval op de hoogte stellen van de deelonderwerpen die we hebben besproken.

De voorzitter: Prima, dank u wel. Ten slotte constateer ik dat dit punt afdoende is besproken voor nu in uw commissie en het als bespreekstuk wordt doorgeleid naar PS.

T 9097

GS gaat de door het CDA benoemde casus over de opkoop van een agrarisch bedrijf t.b.v. stikstofrechten na en zal PS hierover informeren.

T 9098

In de Meerjarenprognose Grond- en Vastgoed wordt een overzicht opgenomen voor welke doeleinden/belangen provinciale gronden ingezet worden.

T 9099

PS wordt geïnformeerd over:

- . de rol van PS in gronddossiers;
- . de mogelijkheden c.q. instrumenten die de Provincie heeft om grondspeculatie te voorkomen.

10.2 Rondvraag/mededelingen

--

11 STRATEGIE-POSITIONERING

De voorzitter: Dan constateer ik dat wij aangekomen zijn bij agendapunt 11 Strategie-Positionering, waarvoor verder geen opmerkingen zijn.

12 Sluiting

En dan ben ik zeer verheugd dat ik mede door uw constructieve inbreng aankom bij agendapunt 12, dat ik de agenda kan sluiten om 2 minuten voor half 6, in plaats van 4 minuten over half 8, dus ik wens u een heel fijn weekend en nogmaals, ontzettend bedankt.

Vastgesteld in de vergadering van 13 mei 2022,

De commissiegriffier,

De voorzitter,

Dreezen-Dassen

Bosch